

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre — 8 K — f. | Negyedévre — 2 K — f.
Félévre — 4 „ — „ | Egyes szám ára 16 fillér.
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 6 korona
Amerikai Egyesült-Államokba — egész évre 3 dollár.

Felelős szerkesztő:

VARJAS ENDRE.

Laptulajdonos

A SZATMÁR-EGYHÁZMEGYEI IRODALMI KÖR.

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések stb. a **Pázmány-sajtó** címére (Szatmár, Iskola-köz 3. sz.) küldendők.

Pályázati hirdetések egyszeri közlése 5 korona.
Nyilttér sora 40 fillér.

A lap megjelenik minden szerdán.

PÁZMÁNYI TETT.

Szatmár, 1912. febr. 27.

(+) Egy kis falusi temetőben, a hol Maeterlinck „csönd”-je szent szépségeiben, ihlető hangulatában csakugyan beszél isteni, örök igazságokról, a hol e megejtő, mélységes „csönd” igazán odavon „a végtelenség kapuja” elé és a hol valóban megnyílik az ég, megszellőzik a lelkünk s halljuk a szót, a melyet „Istennek kell kimondania”: egy ilyen magasztos beszédű, csöndes falusi temetőben nemrég egy kis kápolna épült.

Sirnak, hogy mély óléban megpihenjen a föltámadásig egy az Ur szöjléjében dolgozó munkásnak megfáradott teste.

A föltámadásig, a mennybe szállásig, a hova fölmutat aranyos keresztjével a kis kápolna karcu tornya. A hová mindig nézett annak a pihenni készülő testnek, annak a soha nem pihenő léleknek szeme.

Hosszu, széles márványlap a kápolna közepén. Vöröslík csiszolt lapja, mintha a szeretet égő tüzeiről beszélne, a mely égbetörő szeretet éltette a majdan alatta nyugovót. A szeretet, amely egyetlen parancsa volt annak, a ki a sir márványlapjába beékelte fehér keresztre szögezve mindig öröme volt ennek a szöjlébeli munkásnak életében és jutalma lesz az örökkévalóságban.

A márványlapon a kereszt alatt kivésve egy név. Alatta egy évszám: 1832.

Nyolezvan esztendő határkövénél egy pillanatra megállva építette ezt a sirboltos kápolnát *Soltész Imre*.

Ennek a megvált sirnak ürege mélyéből semmi ijesztő nem kiáltozik. Csodálatos vizsgálatások szólnak onnan, tiszta látások: a szabaddá, krisztusivá tevő halálról; a czelhoz, az igazi élethez juttató halálról; a vándorlás végéről; az angyalok mennyországjáról.

Harmóniás lelkek, a legtöbbet látók, a szentek ismerik így a halált.

És ezzel megmondtuk azt is, micsoda mély, milyen szép lélek mosolygása él *Soltész Imrén*, a kinek nevét nem az a márványlap fogja megörökíteni, de örök hálával, elfelejtethetetlen megilletődéssel, emlékével meggyuladó lelkesedéssel fogja hirdetni ez az egyházmegye. A késő jövő, a megéledt, öntudatosá vált katholicismus.

Mert ez az étellel megtöltött jövő eleven életét ez országrészen *Soltész Imrén*ek fogja köszönni.

Nagy tettről van szó. Fönséges egyszerűségét rontanók el, ha nagyöblü szavak harsogásával szólnánk róla. Rávart himek csillogtatása nélkül csak egy mondatba foglaljuk:

— *Soltész Imre ötezer koronát adott az egyházmegyei sajtóalapra.*

A ki a legnagyobb titkot: a halált olyan világosan látja, abban meg kell bízunk. Az a dolgok lelkét ismeri. Az tudja a jövőt.

És *Soltész Imre*, nyolezvan esztendő biztos tudásával azt mondja nekünk ez ötezer korona hangos, ezüstös csengésében:

— A sajtó az első! A sajtó a legfontosabb! Legyen erős sajtónk és erőnk is van!

E nyolezvan esztendei élet után leszűrt igazság annál megdönthetlenebb, mert egy már egészen az Istenbe olvadt szív mélyéből hangzik felénk; egy önzetlen, nemesen fehér élet beszél így, a mely nem keres mást, csak az örökkévalóságot.

Annál megdönthetlenebb ez az igazság, mert ott született meg a titkokat nyitogató csöndben. A falu csöndjében. A honnan a távol szemlélődés elfogulatlan magaslatairól lát a gondolkozó. Így relevatio ez. Mert ha mi, kik a városok zajában, pusztuló erkölcsiében, az ellenfél kegyetlen támadásaiban, a szennyes sajtó elhatalmasodásában, durva ökölepásainak elszenvedésében élünk, ha mi látnánk így — e látásban közreműködik a talán elfogultakká tevő elkeseredés, az előttünk lefolyt vakmerő, vérlobbantó támadások fölött érzett megdöbbenés.

De egy bölcs, egy szent öreg távol a küzdelem csataterétől látja az igazságot:

— A sajtó az első! A sajtó a legfontosabb! Legyen erős sajtónk és erőnk is lesz!

Micsoda meggyőző igazsággá fog ez

Tavaszi strófák télen.

Kemény szív — boldog lélek...

Mosolygó égből, dülő fergeteg
Derűt varázsol, bánatot fakaszt,
De a kemény szív, amely nem beteg,
Hidegben is megérzi a tavaszt...
Süvít a szél, kemény a tél,
A tested fázik, didereg,
Szemedből a jég-könny pereg...
De benn' a szív meleg, az él,
Tavaszban él, hu kökemény!...

Kertünk fölött vad zsarnok lett az úr,
Azért oly csendes, nincsen egy szava...
Reá fehérén szemfedő borul...
Meghalt!... a szél a búcsuzó dala...
A tél, a hó s hideg az úr,
Győzön mosoly a némaság,
De a győzött kis világ,
A boldog lélek nem búsul,
Hideg vihar fölött is úr!...

A meg nem jött levél.

Vártam egy-két néma szót,
Fájdalmas vigasztalót...

*Egy elszáradt levelet,
Azt csak, hogy Isten veled!...*

Egy elszáradt levelet!...

*Hideg télen ki kíván
Száraz levelet a fán?
Azt hittem, hogy itt feled
Az ősz csak egy levelet...*

Azt hittem, hogy itt feled!...

*Vártam, szívem is remeg
S keresi a levelet,
A régmúlt tavaszba jár
És levelet nem talál...*

A régmúlt tavaszba jár!...

*Miért is jönne egy levél,
Száraz levél, mely nem él?
A szív néma, ha tele,
Azért nincsen levele...*

A szív néma, ha tele...

Egy virágszál.

*Egy őszi rózsza többet ér nekem
A május összes ékességénél.
Mert azt az egyet megőrizhetem, —
S virágözön szívemben meg nem él.*

*A tél fagyátót a lelkem védi meg
S fehérén hulló fényes hópehely.
És bár e fátyol néma és hideg,
Lelkem belé új életet lehel!...*

Horváth Jenő.

Különös csoda.

A Petit Messenger du Coeur de Marie már több ízben említést tett azokról a csodákról, amelyek a gyermek Jézusról nevezett Teréziának közbenjárására történtek; ez a fiatal, szentéletű karmelita apáca 1897-ben 24 éves korában hunyt el a lisieux-i monostorban. Élettörténete elbájol, csodái pedig, amelyeket az Ur kedves szolgálója közvetítésével művel, valósággal elragadnak.

Az alább következő levél egy csodatettet beszél el, amelyet a gallipoli (Olaszország) karmeliták házfőnöknője tesz közzé és amelyet a gallipoli érsek főnhatósága alatt alakult bizottság hitelesnek nyilvánít. A csodálatos esemény 1910. január 16-án történt, Jézus szent nevének ünnepén.

A gallipoli karmelita apácák nyomora ez időben oly fokra hágott, hogy a tagok egész heti tápláléka csak egy kilogrammnyi kenyér volt. A ház priorissájának levele a következőképen hangzik:

„Gallipoli, karmelita zárda 1910. febr. 25.
Nagyontisztelendő Anyám!

Eső- és gummi köpenyek,

átmeneti felöltők, raglanok, esőernyők, sárcezipők, **angol kalap ujdonságok. Tavaszi uridivat különlegességek** kaphatók RAGÁLYINÁL, Deák-tér 8. Telefon 196.

válni mindannyiunkban! Milyen tárogató lesz ez nekünk, a kik még töprengtünk, haboztunk és — kétkedünk: vajjon csakugyan kell-e a sajtó!

De most már vége mind ennek. Erre a kibontott zászlóra kell esküdnünk! Ezt a meggyújtott tűzszlopot kell követnünk! Nem nyugodnunk, míg meg nem teremjük sajtónkat!

Első kötelességünk ez. Mindannyiunknak. Kicsinek és nagyoknak.

*

Ezért korszakosan nagy tett Soltész Imréé.

Mi még nem is tudjuk. De a késő jövő kegyelete, a mely annak a falusi temetőnek ihlető csöndjében meggyújtja emlékezésének mécsseit, annál a mosolygó szépségű sirnán fogja igazán érezni, hogy nagy tett volt Soltész Imréé.

A görög katolikus magyar püspökség ellen. Hogy románajku testvéreink nem valami rajongó szeretettel viseltetnek a magyar nemzeti ügy iránt, azt régóta tudjuk. A multban is mindig a magyarság ellenségeinek táborában láttuk őket; a jelenben pedig olyan makaos ellenállást fejtenek ki minden nemzeti mozgalmunk ellen, mintha már is a reixratba küldenék képviselőiket. A kulturállamok nem védekeznek olyan erőfeszítéssel a kolera, meg a pestis ellen, mint a hogy a hazai románok küzdenek a magyar kultúra s a magyar nyelv terjedése ellen. Amellett a román politikusok viszik a vezető szerepet ama rágalmozó hadjáratban, amelyet a magyarság ellenségei a külföldi sajtóban felháborító lelkiismeretlenséggel folytatnak már több év óta s amely rémhistóriákkal kiabálja tele Európát a magyarok zsarnoki kegyetlenségéről, a magyarországi nemzetiségek brutális elnyomásáról. A józan magyar közvélemény a románoknak ezt a fanatikus magyar gyűlöletét eddig csupán a hivatásos izgatók lelkiismeretlen munkájának tulajdonította. Erősen hitte és még mindig hiszi a magyar közvélemény, hogy a román nép

zöme távol áll az izgatók lelkivilágától. S éppen ezért reméltük és reményünköt még most sem adjuk fel, hogy a felvilágosodás terjedésével a román nép tudatára ébred az ő valódi hivatásának, felismeri eddigi vezéreinek önző lelkiismeretlenségét és elfordul tőlük, hogy nemzeti önállóságunk megteremtésében segítő karját, nem pedig felemelt öklét mutassa a magyarnak. Ezen reményünk annál indokoltabb volt, mert tudtukkal a román egyházak főpapjai sohasem azonosították magukat a Popovicu-k, Vajda Sándorok és Vlád Aurélok politikájával, hanem mindig a józan belátás s a politikai mérséklet híveinek mutatták magukat. Már pedig a magyarországi románoknak mégis csak a főpapjaik a hivatott vezérek.

Az utóbbi napok eseményei azonban némileg zavaros, hogy ne mondjuk gyanus tünetekről rántották le a leplet. A nagyváradi román kispapok ügyéről nem akarunk szólni, bár homályos pontok ott is mutatkoztak. Szólnunk kell azonban arról a mozgalomról, melyet a felállítandó gkath. magyar püspökség ellen egyenesen a román főpapok indítottak. Először megparancsolták papjaiknak, hogy parochiájuk területén hiusítsanak meg minden törekvést, amely az új egyházmegyébe való átlépésre irányul. Ennek a püspöki tilalomnak lett azután a következménye, hogy sok szinmagyar gkath. hitközség (így a szatmári is!) elutasította a magyar gk. püspökség szervező bizottságának felhívását a csatlakozásra; másutt ismét a hívek kifejezték ugyan hozzájárulásukat, de a papjuk nem, mert neki — amint azt több válasz kijelentette — a püspöke ezt megtiltotta. Mikor pedig a magyar püspökség ügye Rómában kedvező fordulatot vett, a román püspöki kar több prononszizozott világi agitátor bevonásával értekezletet tartott, az új püspökség felállítását a román nemzeti ügy sérelmének jelentette ki s ellene úgy itthon, mint Rómában (bizonyosan Bécsben is) tiltakozó mozgalom megindítását határozta el.

Hát a román főpapságnak ezt az eljárását már nem lehet az anyanyelv védelmének palástjába takarni. Itt messzebbmenő célszabotok és törekvések kerültek napvilágra. A csatlakozásra felhívott hitközségek ugyanis

szinmagyarok. Ezeknek tehát sem nyelvük, sem vallásuk fenyegetve nincs az új püspökség kebelében. Miért tehát a román főpapság feljajdulása? Hát csakugyan igazuk volna azoknak, akik magyar gkath. hitközségek eloláhosításával vádolják a gkath. román papokat, espereseket. Hát ezeknek a „meghódítandó” területeknek az elvesztése fájna a román főpapoknak? A látszat, sőt egyes tudomásunkra jutott konkrét esetek is emellett szólnak. Annyi pedig bizonyos, hogy a hivatalos román egyháznak ezen ridegen elutasító és jóhiszeműnek alig mondható állásfoglalása után egy cseppet sem csodálkozónak azon, ha a ridegen elutasított magyar nemzeti érdekek hivatalos képviselői, a kormány, a városi hatóságok s a községek képviselőtestületek hasonló ridegséggel vonják meg a román egyháztól sok száz ezrekre menő anyagi támogatást.

A katolikus körök hivatása.

— Veszprémy Sándor. —

A ki megfigyeli a jelenkor szellemi áramlásait, azt kell megállapítania, hogy két egymással szöges ellentétben álló világrányzat készül élet-halálra szóló ütközetre. — Előcsatározások már sürün fordulnak elő. A felvonulásból megfigyelhetők a fegyvernemek, a harezmodor, a támadási taktika. — Az élet hullámzó folyása mindenkit belesodor e harezba s csak azok maradnak közömbösek, a kik nem képesek az életet megfigyelni, a kiknek nincsenek elveik s a küzdelemhez bátorságuk.

E két tábor így nevezhetem: Krisztus tábora vagyis a kereszténység és Krisztus negatívójának tábora, vagyis az antikrisztianizmus.

Nem új jelenség már ez. Már a kised Jézus idejében Simeon próféta jövendölt róla, midőn karjain tartva az isteni gyermeket így szólt: „Ez az a jel, melynek ellene mondatik.”

Krisztus tanítása, Krisztus szelleme az, a mi nekünk értékes, a mivel át van itatva minden tradíciónk, a min jelenünk felépült, a mi áthatja jogi és igazságérzetünket, erősíti kötelességtudásunkat, megedzi becsület-

Jézus Szentséges Szive engem, társulatunk legméltatlanabb tagját választott eszközül, hogy végtelen irgalmasságát nyilvánítsa.

Ime, közlöm a csodát, amelyet javunkra művelt. Rómában van a bizonyítékul szolgáló hiteles irat, amely nemcsak minden nővéreim, de a püspök ur öméltóságának és a nagyontisztelendő bizottság tagjainak aláírásával is el van látva.

Január 16-ának éjjelén rendkívül sokat szenvedtem nemcsak testemben, hanem lelkemet is gyötörték a súlyos anyagi gondok. Hajnali 3 órát ütötte, midőn majdnem teljesen kimerülten felültem ágyamon, hogy mélyebb lélekzetet vegyek; ezután elszenderültem és ez álmomban úgy tetszett nekem, mintha egy gondos, ápoló kéz gyöngéden érintené arcomat. Azt hittem, hogy nővéreim valamelyike teszi nekem e szeretetszolgálatot és anélkül, hogy szemeimet felnyitottam volna, így szóltam:

„Nyugalomra van szükségem, teljesen átizzadtam és ki vagyok merülve.”

Erre valami lágy, ismeretlen hang ezt mondta:

„En jót akarok. Hallgasson reám!... A jó Isten a menny lakóit éppen úgy felhasználja arra, hogy szolgálják segítsen, mint a földieket. Itt van 500 frank, ezzel fizesse ki társulatuk adósságát.”

Az összeget átvéve, így feleltem:

„Társulatunk adóssága csak 300 frank.”

— Mire ezt a választ nyertem:

„No, talán a többi is elkél. Mivel azonban a pénzt czellájában nem tarthatja, kövessen engem.”

„De hogyan keljek föl így átizzadva?”

— gondoltam magamban.

Erre a mennyei jelenés mintegy átlátva gondolatomat, mosolyogva így folytatta:

„A bilocatio⁽¹⁾ segítségével.”

És már is cellámon kívül találtam magamat, kíséretében egy fiatal karmelita nővéreim, akinek ruhája és fátyola ragyogott a mennyei fénytől, amely utunkat is bevilágította.

Kisérőm a toronyszobába vezetett; itt felnyitatta velem a pénzes fadobozt és én az 500 frankot beletettem. Most örömmel teljes elragadtatással tekintettem rá és térdre borulva így kiáltottam fel:

„Oh, én szent anyám!”

De ő szerető gyöngédséggel fölemelt és így szólt:

„Nem, nem a mi szent anyánk; én Isten szolgálója, lisieux-i Teréz nővér vagyok.”

¹⁾ Valamely személynek ugyanazon időben több helyen való csodálatos jelenléte.

Ma az égben és a földön Jézus szent nevének ünnepét ülik.”

En pedig meghatottságomban és zavromban nem tudtam, mit mondjak, szívem érzelmei ismét e szavakban törték ki:

„Oh, én anyám!”

Nem folytathattam. Az anyagi nővér, miután kezével fátyolomat érintette, lassan távozott.

„Várjon — mondám — eltéveszthetné az utat!” Erre ő égi mosollyal így felelt:

„Nem, nem, az én utam biztos, jövet sem tévedtem el.”

Erre felébredtem. Kimerültségem mellett is fölkeltem, a korusra mentem és a szent áldozáshoz járultam.

A nővérek szokatlanul bágyadtak találtak s orvost akartak hivatni. A sekrestyén át szándékoztam távozni, de a két sekrestyés nővér hevesen ostromolt, hogy közöljem velük: mi bajom. Ők is minden áron azon voltak, hogy lefeküdjem és orvost hívassak. Hogy ezt kikerüljem, elmondtam nekik álmomat, amely oly mélységes nyomot hagyott lelkemben.

A két apáca most mindegyre unszolt: nézzem meg a pénzes dobozt; de én azzal szabadkoztam, hogy az álmoknak nem kell hinni; végre mégis engedtem kívánságuknak.

Kávét

legjobbat és legolcsóbban beszerezhetünk

Benkő Sándor

kávékereskedőnél Szatmár, Kazinczi-utca 16. „MOKKA” keverék özégem különlegessége 1 kgr. 4.40 korona. Villany erővel pörköltve

Gummi kerekű gyermekkocsik, tavaszi gyermekjátékok, *friss magyar labdák*, uri és sport dolgok, vadászati cikkek, *párbaj és női felszerelések* kaphatók

Ragályi Kálmánnál Szatmár-Németi, Deák-tér.

érzésünket, visszatart a büntől, emelkedettséget ad gondolkodásunknak, kitölti világnézetünket, megszenteli a családi életet, szóval: a mi kialakítja bennünk a keresztény typut, a keresztény jellemet.

Ezt a keresztény typut mi szeretjük, szépnek, nemesnek, jónak tartjuk. Ragaszkodunk hozzá azzal a meggyőződéssel, hogy ennél jobbat, nemesebbet, igazabbat nem adhat nekünk cserébe senki. Keresem az ellentábor kincsét. S mit találok? Csak tagadást, ellentmondást, gunyt, rágalmat, hazugságot s e mellett nagyképekűdést és üres jelszavakat. Mi hát az a jobb, nemesebb, igazabb, a mellyel Krisztust le akarja győzni? Idáig csak azt tapasztaltam, hogy az eddigi küzdelemben nagy értékek pusztulnak. Pusztul a valódi szabadság, mert a szabadság fékező és korlát nélkül a szenvedélyek rabjává lesz. Gyengül a hazafias érzés, mert a hazasz. gondolatát piacra dobták, mint valami hitvány árucikket, a mely eladó. Elhomályosul az Isten fogalma, mert az emberek önmagukat istenítik!

Nagy értékek ezek, melyeknek megvédéséért felelősségre von apáink lelke és utódaink jövője! A szívünk legértékesebb tartalmát akarja kiszakítani. S mit ad kárpótlásul helyébe? Csak illuziókat, melyeknek selymes ruházata megett csak sorvadás lapang, a mint azt Európa egy nagy nemzeténél figyeljük meg, mely eldobta magától Istent és Krisztus szellemét.

Mi erre a sorsra jutni nem akarunk. Mi készen állunk felvenni a harcot támadóinkkal szemben. Nem akarunk lenni agresszívek, de az agresszivitás nem fog többé megfélemlíteni. Nem felekezetieskedünk, csak a magunk igazát védelmezzük. Nincsenek separatistikus törekvéseink, de jogos pozíciónkat nem adjuk fel.

Ne mondja senki, hogy a helyzetnek ez a felfogása talán csak beteges képzelődés. Naponkint annyi megszegyénítő ostoresapás ébresztget fel, hogy azokkal szemben tovább is érzéketleneknek lenni, nem jelentene többé türelmességet, hanem gyávaságot vagy halálos álomkört.

Meg kell állapítanom, hogy a folyton merészebben fellépő destruktív irányzat Magyarországon kereszténységét, ezek között

A toronyszobába mentem, felnyitottam a dobozt és ott találtam az 500 franknyi csodálatos összeget!

A többi nagyontisztelendő Anyám könyven elképzelteti.

Istennek e végtelen jósága mindnyájunkat zavarba ejtett; forrón óhajtuk a pillanatot, amelyben Terézia nővért, a mi égi pártfogónkat, az oltáron látjuk.

Jézus Szívéről nevezett

M. Carmela nővér

R. C. I., priorissa.

Kétségen kívül rövid idő múlva részeseül a kisded Jézusról nevezett Terézia a szenttéavatás dícsőségében, mert már is folyamatosan van boldoggá avatásának pöre. De Mária isteni Gyermeké addig sem szűnik meg kedvelt szolgálóját újabb csodákkal kitüntetni. Azért folyamodjunk lelki-teszt szükségünkben az ő közbenjárásához, de különösen kérjük tőle az ő benső, tiszta, édes szeretetét a gyermek Jézus iránt.

Szatmár város és vidéke n. é. közönségének szív és tisztelettel hozom tudomására, hogy a legszebb

elsősorban a katolikusokat, kezdi táborba gyűjteni. Ma már nem lehet velünk könnyen elbánni. S ezt az eredményt szervezeteinknek köszönhetjük.

Minden rágalmal szemben hangsúlyozom: Bántani nem akarunk senkit! Békesség a mi jelszavunk! De meg akarjuk mutatni a világnak, hogy ébren vagyunk már s a magunk lábán járva akarjuk tovább építeni atyáink örökölthagyományait, melyek sokkal boldogabbakká és elégedettebbekké tették őket, mint a minő a mai kor s a kereszténységnek 2000 éves kipróbált elveivel és szellemével akarjuk továbbra is szolgálni azt a hazát, melynek szentséges fogalmát annyi szentségtelen kéz akarja ronggyá szakítani.

A Kossuth-párt leszerelt. Szép csillag a honszeretet, mondja Petőfi. Meghatóan szép dolog, hogy Apponyi és Kossuth a salus rei publicae kemény imperativusa előtt meghajolva lemondtak obstrukcióról, nemzeti vívmányokról, nemzeti jogokról, sőt kockára, nehéz próbára tették pártjuk népszerűségét is. Egyszerűen leszerelték, ingyen, gyászosan, szégyenletesen. Khuen rájuk ijesztett. Az elrettentő mumus ez esetben a trónörökös és az általános titkos választójog volt. Nem akarunk most arról vitatkozni, hogy indokolt és a magyar nemzet erejét helyesen értékelő politika volt-e megijedni és ész nélkül megfutamodni ezen éjféli kísértetek elől? De két passzust szeretnék függetlenül beleiktatni ezen II. szatmári béke fegyverletételi okmányába. Az első arról szól, hogy Kossuthéknak már a küzdelem megindításakor tudniok kellett az említett kísérteteknek a létezéséről, aminthogy tudtak róluk, nagyon jól ismerték azokat. Ha pedig ez így van, akkor megbocsáthatatlan bűn volt részükről, hiu reményekkel álnatni, reménytelen küzdelemben belevinni a nemzetet. Ezzel csak keserű nemzeti csalódásaink számát szaporították eggyel, az elfásulásig súlyosították az amugy is elcsüggedt nemzet önbizalmát s hihetetlenül megnövesztették Bécsnek dolyfős elbizakodottságát, mert diszkreditálták a magyar nemzeti mozgalmak komolyságát.

A második pontban — föltéve természetesen, hogy a trónörökös szerepléséről és hajlandóságairól terjesztett hírek igazak, — annak megállapítását óhajtuk, hogy az ezeréves magyar alkotmány, magyar nemzeti állam, a magyar korona területi épsége cserép talapzaton nyugszik. S ez a cseréptalapzat csak addig tart, amíg egy császári és királyi főherceg öfenségének nem méltóztatik ezt egy előkelő rugással összetörni.

Uj Magyarország.

Irta: Id. EGAN LAJOS.

Minden bokorban mozog valami. Az ország többsége, annak lelkes kiválóságai nem tudnak nyugton élni; itt is, ott is felkiált egy-egy dörgedelmes hang a társadalmat rontó irányzat miatt, amit egy kisebbség nagy erőfeszítéssel használ ki a szervezeten többség kifosztására.

Szemere György a magyar olvasó közönség kedvelt belletristája sem nézheti nyugodtan a szemérmellen torzsalkodást, mely társadalmunk, hazánk, keresztény erkölcsünk és gazdasági életünk letöréséből meríti a meggazdagodás eszközeit.

Szemere György, az *Uj Magyarország* című terjedelmes tanulmányában éles kritikát gyakorolva, apróra szétszedi a mai Magyarország politikai és társadalmi irányát, melyben lármás tulsúlyba akar jutni egy szerve-

zetlen, békétlen, hitében és ideáljaiban roska-dozó, rossz csapáson összeszedődött ember conglomeratum. Összeszedődött, hogy az összefogó munkára sajnos, szervezeten, de örökölthagyományában nagyra hivatott magyar nemzeti társadalmat letörje és ebből a munkájából vagyoniilag meggazdagodjék, mert neki egyetlen céljához, a testi élvezetek megszerzéséhez erre az eszközre van szüksége.

Ennek a kisebbségnek egyik alattomos harcoló fegyvere: lecsufolása, lekicsinylése, megsemmisítése mindannak, ami dícsőségét képezheti egy történelmi nemzetnek.

Ki akarja irtani a multnak dícső emlékét, mert abból egy önértetes nép erőt merithet a jövő küzdelmére.

Ez az új irány pedig hangosan hirdeti egy bizonytalan, erkölctelen, kalandorszerű jövőnek irányát és ettől félti nemzetét Szemere György, aki rámutat arra, hogy egy társadalmi kisebbség spekulációjának tárgya a mi hazánk, melynek legrejtettebb kincsét is fel akarja kutatni és kerülgeti mint macska a forró kását, hogy a leggazdagabb jogi személy, a klerus latifundiumai még nincsenek a markában, utazik a történelmi osztályra, mert ott van az erkölcsi tőke, rontja és minden eszközt használva bolondítja a konzervatív parasztot, mert a többséget belőlük kellene megcsinálni.

Megérdemelt szemrehányást tesz Szemere nekünk, hogy a rombolásnak ezen szervezett hadjárata ellen ellenállásra nem szervezedünk. És igaz az ő felkiáltása, hogy az értékes anyagból álló szétesett többséget az összefogó kisebbség könnyűszerrel legyűri, különösen ha ez a többség észrevétlenül hagyja igazi kártevő ellenségét és a saját erejét egymással való erőmérkőzésre pazarolja el.

Tagadja Szemere, hogy a mostani irányzat, a természetes fejlődés iránya volna, amint azt a modern szociológia radikális hóbortja akarja feltüntetni, mert a természetes fejlődésnek, az evolúció genezisének útját állhatják bizonyos körülmények, kórságok és tévedések, amelyek a természeti törvények győzelmét egy időre lehetetlenné teszik, legalább is fel-függesztik, valamint az emberi test betegségei megállítják annak növését, a sejtek szaporodását, megzavarják a vérkeringést.

A fejlődés, az evolúciók csak ott természetes lefolyásuk, ahol a szervezetet működésében kórságok vagy egyéb gátló körülmények nem zavarják. De zavarhatják. Ugyszólván valamennyi nemzet genetikájában voltak ilyen kóros, bacillus termelő időszakok. Az erőteljes szervezetei nemzetek mindig kifortták a kórokat, ha vérvesztő forradalmak árán is, életben maradtak s új erőre kaptak, a beteg testű s erkölcsi népek belepustultak, bármily hatalmasak is voltak annak előtte. Nagy-Macedóniát, Rómát, Görögországot, a világrendítő energiát, amelyeket eme birodalmak nemzetanyaga képviselt, felfalták a szkepszis, erkölctelenség, fényűzés és önzés bacillusai.

Fájdalmasan figyelmeztet bennünket arra, hogy a magyar nemzettest ezeréves léte után most került bele a megpróbáltatás legválságosabb időszakába. A kórtünetek legalább arra vallanak.

A hajdanta híres magyar faji erő, önbizalom, politikai bölcsesség, erkölcsök és hazaszeretet, amely kvalitások a legintenzívebb nemzetközi veszedelmektől is mindenha kirántották a magyart (nem hogy, de azok erejével Európa államainak egyensúlyozási munkáját is elláttuk a dícsőség epocháiban) skartba téve. Emez erőtenyező helyét a haladás jegyében iktatott, de valójában a felforgató tendenciák posványából kikelt hamis jelszavak és irányzatok, megtévesztő bolygótűzek: a nemzetközi szocializmus, utilitariz-

tavaszi ujdonságok

dus választékban érkeztek raktáramra.

Kész szolgálattal

Páskuj Imre.

mus, szabadgondolkodás, felekezeti különiség, sőt istentagadás foglalták el Uj Magyarországon. Az eszközök az új magyarok kezén: a régi dicsőségek, hagyományoknak, keresztény szellemnek, történelmi osztlálynak, mindennek, ami szent volt és nagyot alkotott, kigunyolása, megbuktatása, a tulajdon szent-ségének lerombolása a szekularizáció sürgetése által, a keresztény szellem meghamisítása s helyettesítése az ingatag értékű, ugynevezett szabad népjóléti és erkölcsi törvények propagálásával.

A tendencia egyszerű: megsemmisítése mindennek, ami dicsőségesen bevált egy évszázadon át. A mindent kockára tevő kalandorok, a zavarosban halászók Szemere szerint egyebet nem akarnak, hanem hogy nekik kamatozzék minden, addig a meddig lehet, azután jöhet a vízözön. Portékájukat, hogy némi jellege, tetszetős színe legyen, belemártják a humanizmus mázába, mert számítaniok kell a belső életet élő naivokra is (s elsősorban azokra számítanak), akiknek lelke szinte megkívánja a személyvesztő illúziót. Hazafiaknak vallják magukat, a destruktív nihilisztikus szabadgondolkodást s szókimondást férfias bátorságnak minősítik, az erkölcsök jegyében üldözik, gunyolják a pozitív vallásokat és ősi eszményeket.

Ugyan kérem! El lehet-e képzelni olyan hazafit, akinek a zászlajára ez a jelszó van felírva: ahol a jólét, ott a haza! És kell-e bátorság az istentagadáshoz egy olyan országban, hol a kórosan elhatalmasodott sajtó dicsőítő riportokat közölhet egy gyengeelméjű díjnokról, — aki mert szerencsétlen volt életében — megtagadta Istenét s nem engedi meg fiának, hogy vallásárára járjon, ahol a kritikus felmagasztalja a poétát, aki boldogtalannak vallja magát, mert magyarnak született s büdösnek mondja a parasztot, ezt a remekbe teremtetett öslényt, mert nem tudja a maga céljaira kellőképpen felhasználni!?

Nagy erővel és lendülettel mutat rá Szemere a társalmi reorganizáció nagy szükségére és annak feladatára. Össze kell szedni a szunnyadó erőt és harcba kell vinni a kihívó kisebbség ellen.

Ehez a harcához elő kell készíteni az új nemzedéket, azért nagy gonddal kell munkálnunk az ifjú nemzetanyag hazafiai és erkölcsi nevelését.

Meg kell erősíteni és távol kell tartani a destruktív kisebbség káros befolyásától a nemzet értékes megbízható elemét, a föld népet.

A szellemi művelődés minden parányába bele kell vinni az erkölcsi és nemzeti irányt. És mindezen törekvéseket egy szervező gondolat köré kell gyűjteni, a honnan az óriási többség irányítást nyerve, játszva le fogja győzni fejére nőtt ellenségét. Tagadhatatlan, hogy közérzület az, amit Szemere György oly tömören, oly mély igazsággal, elragadtató szépen megirt. Ez az érdekes tanulmány egy füzetben jelent meg, mely megrendelhető az Elet irodalmi részvénytársaságnál Budapesten.

„Jezsuiták Magyarországon.“ Ilyen cím alatt a szabadkőműves Est-ben egy valótlanságtól hemzseggő és szabadkőművesek alattomos haremodorát jellemző cikksorozat jelent meg.

„Az Est“ cikkeinek ezéja: a Prohászka név lobogója alatt izgatni és uszítani a Jezus-társaságok ellen. Portugália jöjjön el a te országod. Ez a felforgatás magyarországi vakondjainak mindennapi fohásza. Ennek a portugál stílusú hadjáratnak akart beharangozója lenni „Az Est“ sok hazugsággal megtöltött cikksorozata.

A Pázmány Egyesület védő irodája az

otromba támadásra a következő jelentést adja, amelyből minden elfogulatlan ember világosan látja, hogy milyen eszközökkel dolgoznak az egyház ellenségei.

„Az „Az Est“ ellen, türelmetlen és izléstelen kirohanásait megelégetve, a Jezus-társasági magyar rendfőnök értesülésünk szerint, haladéktalanul meg fogja indítani a sajtópert. Bármily alacsonynak taksálja is a nevezett lapnak s olvasóinak nivóját, nem tűrheti tovább, hogy egy csupa nagyképzett-ségű tagokból álló és hazafias érdemekben gazdag rendet, akár egy utcai lap is, ily kvalifikálhatlan inzultusokkal illessen, vakondok hadnak és kigyó fajzatnak nevezzen. „Az Est“ sajtóvétségeinek tehát a bíróság előtt lesz még visszhangja.

A rákosszentmihályi nevelő intézetre nézve elég megjegyezni annyit, hogy bár „Az Est“ közlései tele vannak ferditésekkel és valótlanságokkal, a magyarországi Jezus-társaság nem fog soha „Az Est“ zsidaitól engedélyt kérni arra, hogy olyan tanintézetet állítson, aminőkben II. Rákóczi Ferencnek, Zrínyi Miklósnak, Pázmány Péternek, Eszterházy Miklósnak és Pálok, vagy ha tetszik Apponyi Albertnek és Prohászka Ottokárnak nevelődnek, vagy amelyekről, mint Trefort Agost a kalocsai gimnáziumról, minden igazságszerető ember elismeri, hogy az ország legjobb tanintézetei közé tartoznak.

A „jezsuiták és a törvényhozás“ című passzusa „Az Est“ cikkének közönséges törvényhamisítás s a magyar olvasó közönség tanulatlanúságára való utazás. Hogy az 1588-iki medgyesi gyűlés „Magyarországból“ kiűzte a jezsuitákat, ezt csak olyan analfabéta állíthatja, aki nem tudja, hogy 1588-ban Erdély nem volt Magyarország.

A valóság röviden és szárazon az, hogy bár a protestáns rendek ismételt türelmetlenül sürgették a jezsuiták kiűzését — ez a legkönnyebb mód lévén egy nem cáfolható ellenfél elnémitására — Magyarországon ma teljes és tökéletes érvényben van az 1688. évi XX. törvényezik, mely a Jezus-társaság becikkelyezését, még pedig a karok és rendek egyértelmű (unanimiter sancitum est) akarata folytán tartalmazza. Holott az összes magyar törvényhozás értelmében a szentszék által megerősített szerzetesrendek behozatalára az országgyűlés hozzájárulása nem is lényeges szükség, lévén az apostoli király attributumának folyamánya; ily jogon vannak például a bencések és zirciek is Magyarországon.

Egyébként az országgyűlés más alkalomkor is elismerte a jezsuita rend létjogát Magyarországon, midőn pl. az 1815. LXXIII-ik t. cz. értelmében az apátságok vagy prépostságok birtokában megerősíti a jezsuitákat s mint ilyeneket alkotmányos jogon az országgyűlés is meghívja.

Ily tények után „Az Est“ állításai pillanatra sem lehetnek egyebek tudatlan szemfényvesztésnél s vallásellenes türelmetlenség-nél. Eltekintve attól, hogy a katolikus egyház szerzetes intézménye annak szerves része lévén, a szerzetesrendek elleni izgatás nem egyéb fanatikus valláselleni izgatásnál.

Az Irodalmi Kör felolvasó estéje.

F. hó 25-én kezdette meg az Egyh. Irodalmi Kör a nagybőjt vasárnapjaira tervezett előadásainak sorozatát.

Célja ezen előadásoknak, mint azt Szabó István preláts-kanonok elnöki megnyitó beszédében kifejtette, nem csupán a tudományos ismeretek terjesztése, hanem az egyházellenes sajtó és irodalom káros hatásainak ellensúlyozása, a történelmi és tudó-

mányos hazugságoknak megczafolása. Tehát tudományos és apologetikus czélt szolgálnak ezek az előadások.

Az idei nagybőjti ciklusban a katolikus egyház története kerül ilyen tudományos és hitvédelmi megvilágításba.

Az első előadó Bagossy Bertalan főgimn. tanár volt. Az egyház életének legküzdelmesebb, vérrel öntözött századait, az üldözések korát ismertette a töle megszokott alapos-sággal és meggyőző világossággal. Markáns vonásokkal rajzolta meg az egyház helyzetét a hatalma tetőpontján álló pogány Rómával szemben, a két ellentétes világnézetnek élet-halálharczát, amelyet épen ez az áthidalhatatlan ellentét tett olyan véressé és kegyetlenné.

Világosan tárta fel az előadó amaz okokat, amelyek a császárokat és római államférfiakat aggodalmas félelemmel töltötték el, a népben gyűlöletet és boszuvágyat keltettek s következtésképen a keresztények véres üldözésére vezettek. A hivatalos körök a birodalmat féltették a kereszténységtől, a nép pedig gonosztevőket és felforgató ellen-séget látott a keresztényekben s ezért mindketten kiirtásukra törek.

Végül a milánói ediktumot s a kereszténységnek ezzel bekövetkezett jogi helyzetét ismertette az előadó, akinek előadása mindvégig lekötötte a hallgatóság figyelmét s nagy tetszést keltett. Összhangzatos szépséggel illett bele ebbe a magasztos hangulatba a a seminarium énekkarának kiváló szereplése. Kedves, lebilincselő és elragadó volt az irodalmi estén való kétszeri szereplésük.

Az irodalmi kör előadásai iránt mindjárt az első alkalommal olyan nagyarányú érdeklődés nyilvánult meg, hogy a Cecilegyelet nagyterme bizony alig volt elegendő a közönség befogadására.

Mindenesetre örömdetes ez a jelenség s remélni engedi, hogy az Irodalmi Kör tényleg valóra váltja azokat a várankozásokat, amelyeket újjáalakulásához fűztünk.

A jövő vasárnapon ugyancsak a Cecilegyeletben dr. Wolkenberg Alajos teol. tanár fog előadást tartani. Kezdeté este fél 6 órakor.

Egyházmegyei Sajtóalap.

Vezető cikkünk beszámol arról a nagy adományról, a mely — a maga impcnáló készítésével — bizonyosan megmozdítja az eddig várakozókat.

Ez 5000 koronán kívül e megkapó sorok kíséretében: „Kath. sajtónk föllendítését mindennap imáimba is foglalom“ nagyobb összeget küldött a sajtóalapnak a színfalvi lelkész.

A sajtóalap könyve. Magyar Bálint gyönyörű műfordítása a francia költőkből is hozott valami keveset a sajtóalapra. Még 98 példány eladásra vár.

A lelkes Kálmánd sem szüntette be adományait; névtelen adakozók gondoltak a sajtóalapra.

Múlt kimutatásunk óta a következő adományok érkeztek:

Soltész Imre t. kanonok, aranymisés	
plebános	5000.— K
Erni János	60.— K
N. N.	5.— K
N. N.	2.— K
N. N.	2.— K
Fechtel József (Felsőkerepecz)	2.— K
A sajtóalap könyvéért	2.— K

Összesen: 5073.— K

Eddig begyűlt	1558.55 K
Megajánlva	1288.44 K

Teljes összeg: 7919.99 K

**Pártoljuk
a hazai ipart!**

Minden magyar ember szent kötelessége a hazai ipar pártolása.

KEPES SÁNDOR

Első Magyar Andesit Sirkögyarában SZINÉRVÁRALJÁN csakis hazai termékeket dolgoznak fel.

A legkifogástalanabb kivitelben készíti a legkülönbözőbb alaku piramisokat, obeliszeket, kereszteteket, emléktáblákat, sírfeleket, mezei kereszteteket, kápolnákat, mauzoleumokat stb.

MODERN BERENDEZÉSŰ GÉPTEREM A CSISZOLÁS RÉSZÉRE.

Fiók-üzlet: **Szatmár, Attila-u. 4.**

EGY IRÓ NAPLÓJA

Irja: Harsányi Kálmán.

XVIII.

December 11.

Nel mezzo del cammin di nostra vita!... Ma haladt át a csillagom árnyéka az átlagos emberi életkor egyenlítőjén. A csalafinta matematika és a még csalafintább logika értelmében ez a pont volna a zenith, a melyről már csak lefelé visz az út. Mint a hogyan a nap vagy a hold látszólagos pályája is ezen a ponton fordul hanyatlóra. Csakhogy az emberi élet pályája nem a napé, nem a holdé, nem a csillagoké, még csak az üstökösöké sem; nem ív, nem parabola, s ha mégis valamely égitestéhez akarnám hasonlítani, hát — legalább a magyar íróét, a magamét, — legszívesebben ahhoz a csillag-villogó, nagyot pukkanó, színes kis játék-égitesthez hasonlítanám, a melyet nagy gyermekek szoktak nyári éjszakákon a sötét ég felé röppenteni. Csönd van a ligetben; semmi hang, semmi ünnepi, semmi rendkívüli hang. Egyszerre csak felsüvölt egy fénycsík az égre. Egy darabig nyilegyenesen, mindenképpen álmélkodására. Azután el kezd kigyózní; erre arra kanyarog, birkózik az erőkkkel, a melyek közé vak önbizalommal rontott, s eltorzúl ragyogó vonala, melyet a sötét égboltra ír. Az a merész felszökellés, mely egy pillanatra ezer szempárt gyönyörködtetett, úgy folytatódik, mintha vergődés volna. A valóságban ez a zegzugos út csupán eredménye a kérelhetetlen erőtvényeknek, a melyek a diadal és vereség szakadatlan egymásutánját jelentik; — alulról nézve azonban nem annak látszik, a mi: egyetlen erő küzdelmének ezereit, csak groteszk vonalnak, a mely egy tétovává lett égitest-paródia komikus halálvergődését mutatja. Mindazoknak, a kik kacagnak rajta, vagy félrefordulnak tőle, mint megszokott, megúnt folytatásától a meglepő, gyönyörködtető kezdetnek. A kis fénymag pedig vergődik tovább; közönség nélkül, mert az már új süvöltő csikra figyel. Egyre fogy az ereje, de még mindig följebb-följebb jut. Meg van írva, hogy halála csak a zenithjén legyen. Ott azután kilobban. Ezt a kilobbanást már alig veszi észre valaki. Hanem a rákövetkező dördülésre fölrezennek az új fénycsíkok tapsolói. És ott, a hol eldördült az elhaló kis fénymag: most gyönyörű színes csillagok ragyognak. Mint oldott kéve kalászaival ellenek ki jobbra-balra ragyogó pirosan az éjszakába. És úsznak az égbolt fekete vizén, s még akkor is látszanak, a mikor már elmerültek. És mindenki nézi, és mindenki áhitatosan nézi.

Vannak rakéták, a melyek a földre szállanak vissza meghalni. Én nem szeretném, ha az enyém itt pukkana el, a sárban. Ha már rakétának születtem: — érjen el a legszebb rakétasors. A két dördülés között megtett út jelentse folytonos emelkedést. Rövid földi életünk legeszményibb formája a szakadatlan fejlődés. A szakadatlanul fölfelé törő egyenes vonal, melynek utolsó pontja a zenith. A tehetetlen öregség, a második gyermekkor, a szellemi ruganyosság elvesztése, a lelki visszafejlődés, a hanyatlás, a deklináció olyan vígasztalanul szomorú gondolat nekem, hogy még késő vénségemben sem tudnám elviselni. Kétségbe ejtene, ha kilencven esztendőskoromban le kellene mondanom a további fejlődés lehetőségéről. Mondják föl a szerveim, az agyam, az érzéseim, az idegeim, az egész testem egyszerre a szolgálatot: — ne koldulják az életet tovább,

mihelyt a szellemem gunnyasztani kezd. Az én emberideálom a biztosan tudott halálos ágyán még új problémák iránt érdeklődik, még tanul, még sűrít, elemez, összehasonlít, bont, egységbe foglal és kulcsát keresi a nagy útvesztőnek. Nem mond le semmiről; egyszerre veszít el mindent. — Elveszti vajjon csakugyan? Lehet. De még akkor is oly gyönyörű önmagáért való cél a folytonos fejlődés, a szakadatlan fölfelé-törés gondolata, hogy a lemondásának még az utolsó órákban sem szabad hozzáférköznie.

Nel mezzo del cammin di nostra vita? — Jó. De a fejlődésnek, a lélek útjának nem járok még a felében. Mert annak nincsen is fele. A fejlődés oszthatatlan egység; lábnyomok egymásutánja a gyermekszoba küszöbétől a kozmosz végtelenségéig. Csak menni, menni, mindig menni, soha el nem csüggedni, soha vissza nem fordulni, mindig előre, mindig fölfelé, mindig tovább, míg ránk nem gördül az utolsó szizifuszi kő.

* *

Ezen a kritikus születésnapon illenék számvetést csinálni. Eredményeink értékelő leltárát. Képtelenül nehéz feladat, nem hiszem, hogy valaki is meg tudná oldani. Mindaz a mi már a hátunk mögött van, a mi kész már, a mi eredmény és a miért szívünk véreinek csöppeiből milliókat költöttünk talán — értéktelen lim-lom a szemünkben. És a miért most küzdünk, a minek meghódítására most fegyverkezünk, a mi most szaguldattja végig a véres kardot idegeinken: az — bárha talmi-ország légvára legyen is — fölér szemünkben egész hátralévő életünkkel. Ki tudná helyesen értékelni a multak poros, pókhálós múzeumának töviről-hegyire ismert, megúnt, félrevetett díb-dáb kacatját, mikor a jövő fátyolfüggönyös kincsházából mérhetetlenül becsebbnek sejtett drága anyagok és formák sajtítják meg a szemét? Ki tudná helyesen értékelni a már elolvasott könyvek óceánját, mikor egy sokat ígérő új könyv címlapja állítja meg? Ki a megírottakét, mikor a megíratlanok ott sorakoznak betűsorokká előtte a fehér papiroson? Ki tudná helyesen értékelni a múlt ályuggatott céltábláit, szétlőtt üveggömbjeit, kitömött vadász-szákmányait, mikor töltött fegyverek garmadája van előtte és sasok felröppenését várja? Ki tudná fölbecsülni a multak sok könnyét, mikor egyetlenegy — az utolsó, a legkeservesebb, a legmaróbb savú — most van kigördülőben? A sok elröppent mosolyt és kacagást, — mikor szíve-lelke a jelen derűjétől sugárzik?

A mi mögöttünk van, az mind csak kudarc, elnyűtt vesszőparipák unalma, vagy alamizna; a mi előttünk van, az ígérlet, látomás, nagyszerű préda, hit, új élet, diadal. Ki tudna egyazon értékelő szemmel nézni hátrafelé és előre? Lehet, hogy van a ki tud. De jaj annak, a ki tud. Mert ezt tudni annyit jelent, mint megállni, vagy szüntelenül körben forogni a circulus vitiosusok vastűskés csapdáiban.

Adakozzunk a Sajtóalapra!

Előfizetőinket, különösen a papságot és tanítókat kérjük, hogy az esetleges magán-, iskolai- vagy községi hírdetéseikkel alkalomadtán lapunkat szíveskedjenek felkeresni.

HIREK

Lapunk egyes számai kaphatók a főtőzsdében és a Barth-féle kis tőzsdében a Deák-téren.

„Uj lélek.“

Ez lesz a címe P. Buttykay Antal előadásának az Oltáregyesület márcz. 4-i estjén. „Nincs a világon, a mi mohóbb lenne a szépségre, nincs a világon, a mi könnyebben megszépülne, mint egy lélek. . . És a földön igen kevés lélek áll ellen az oly lélek uralmának, a mely szép igyekszik lenni.“

A nagy mystikusnak, Maeterlincknek e szavai jutnak eszünkbe, a mikor hirt adunk P. Buttykay előadásáról, aki a csüggedt szárnyuak fakó, kicsinyes életébe mindenütt belevilágította az örökkévalóság fényező reflektorával a magasabbrendű, arisztokratikus élet vágyát.

Micsoda szárnycsapásokkal tud végigszántani a föld páras levegőjén ez a nagyértelmű, varázssos hangú szónok, a ki a legörökebb s a legigazabb igazságok dalát hallja és énekl! Hymnusai szertefujják a kicsinyességeket, ürességeket, értéktelenségeket füstös ködöt s a lelkek megújodottan, erőre kapva veszik észre az élet igazi értékeit.

Renaissance a látásban, értésben és életben, renaissance a tudásban, érzésben és cselekedetben ébred ott, a hol e nagystíliú szónok megbontogatta szellemének sasszárnyait.

Az Oltáregyesület estje kulturesemény lesz P. Buttykay előadásával.

A márcz. 4 én este 6 órakor a Caecil-egyesületben megtartandó oltáregyesületi est nagyszabású programját mult számunkban közöltük. Ismételtén jellezzük, hogy meghívókat nem bocsátott ki az egyesület. A páratlan érdeklődés miatt, a mely a vidéken is megnyilvánul ez est iránt, a korlátolt számban kibocsátott jegyek megváltására figyelmeztetjük a közönséget. A belépőjegy ára 2 K. Kapható az Oltáregyesület választmányi tagjainál és a záradában.

A közös böjti körlevél. A püspöki kar közös böjti körlevele a szülőkhöz intézett szózat. A körlevél bevezetésében megemlíti azt a mind gyakrabban felhangzó panaszt, hogy az ifjúság romlik és erkölcsi érzülete gyöngül. Ebből kifolyóan rá mutat egyes mulasztásokra és nehézségekre, melyek a nevelést akadályozzák, ugyanakkor pedig a szülők figyelmébe ajánlja azokat a természetes és természetfölötti eszközöket, melyek nevelési munkájukat és annak sikerét biztosítják. Maga a körlevél Krisztus e mondásából indul ki: Engedjétek a kisdedeket hozzám jönni! — Ennek a krisztusi mondásnak háromféle értelmezését adja, nevezetesen: 1. Jézushoz menni, annyit jelent, mint tisztalelkűnek és erkölcsösnek lenni. S minthogy a nevelés munkája a szülőké, a szülők életükkel adjanak példát a gyermekeknek. Tanítsák gyermekeiket tiszteletre, fegyelemre és önmegtartózkodásra, hangoztassák elöttük folytonosan, hogy van, amit szabad és van, amit nem szabad tenniük. Szoktassák őket rendre és mértékletességre. — 2. De annyit is jelentenek e krisztusi szavak, hogy meleg, eleven gyakorlati vallásosságra kell a gyermekeket nevelni. Ezen fírad az iskola és a hitoktatás, de ne hiányozzanak e munkából a szülők sem. Mert amire valakit nevelni akarunk, arról nem elég beszélnünk, hanem ha keresztény életéről és neveléséről van szó, akkor nekünk magunknak kell keresztény életet élnünk s azt példánkkal a gyermek lelkébe oltanunk. — 3. Krisztushoz úgy járulnak igazán a gyermekek, ha gyakran járulnak a szentségekhez, így kiváltképen a gyónáshoz és a szentáldozáshoz. Ez utóbbiakra főképp azért van szükség, mert a nevelés ugyancsak rászorul oly behatásokra, melyek mélyebben szántanak a gyermek lelkében s a szentségeknek valóban ilyen a hatásuk.

Az Irod. Kör tisztelgése a püspök-nél. A Szatmár-egyházmegyei Irodalmi Kör tisztikara folyó hó 24-én tisztelt Boromisza Tibor dr. püspöknel. Szabó István prelátnak-kanonok, mint elnök, az üdvözlő beszédben hangsúlyozta, hogy az Irodalmi Körnek célja ugyanazon evangéliumi eszméknek és igazságoknak védelmezése és terjesztése, amelyeket az egész kath. egyház és nevezetesen ennek főpásztorai hirdetnek. Eppen ezért alázattal reméli a Kör, hogy ujjáéledése a szatmári főpásztornak örmére szolgál és magát a Kört a püspök atyai jó indulattal támogatja. A főpásztor a válaszában beszélt az európai társadalomnak dekrisztian irányáról, ennek okairól, jeleiről, következményeiről és gyógyszeréről, továbbá biztosította a Kört arról, hogy ha az alapszabályok szellemében buzgón dolgozik, hasznos szolgálatot tesz az egész világnak és ezért nemcsak a szatmári püspöknek, hanem az egész emberiségnek hálájára számíthat. A püspöknek a tisztikar minden egyes tagjához volt néhány érdeklődő és meleg szava. A tisztikar abból, hogy a Kör pénztári állapota felől behatóan érdeklődött a főpásztor, valamint az egész fogadtatás melegségéből biztosan reméli, hogy Boromisza püspök az Irodalmi Körnek a közel jövőre tervezett újítások megvalósításában minden irányban segítségére lesz.

Az Egyházm. Oltáregyesület márcz. havi szentségimádása vasárnap, márcz. 3-án lesz a zárda-templomban. Reggel 6 órakor szentségkitétel; 8 órakor szentmisét mond Hámon Róbert irodaigazgató, p. kamarás, a mely alatt közös szentáldozás. D. u. 5 órakor szentbeszédet mond Varjas Endre oltáregyes. igazgató, utána litániát végez szentségbetétellel Láng Antal dr. theol. tanár.

Táncmulatság nagybőjtben. A Németi Polgári Társaság a majdnem kéthónapos farsangon át szünetelt, de csak azért, hogy nagybőjt első vasárnapján rikoltson bele a bőjtű idő önmegtagadási csöndjébe. Egy szavunk sem volna e különös későn rendezett táncmulatsághoz, ha tiszta protestánsok volnának a Kör tagjai; de azok nagyrésztben katolikusok, a kik ezt a tüntetést és arculverést nem hagyhatják szó nélkül. Mi sem.

A Kölcsey-kör szabadiskolája előadásai a közönség élénk éreklődése mellett folynak kedden és pénteken. A múlt pénteken Barna János dr. fejezte be előadásait a francia lyrikusokról; Baudelairel és Verlaine-nel foglalkozott, akiknek pár darabját dr. Barna János mutatta be finom színezésű előadásban. — Tegnap Tanódi Endre dr. kezdte meg előadásait „Szellemi válságok“ czimen. Az előadásban a hirhadt „Világ“ vezércikkétől kezdve egész a vasárnapi szám szerkesztői üzenetéig — a mely Petőfiről, Adyról és Archimedes hekatombjáról szól — meghallottuk mindazt a zsidó zsrnalista „tudományosság“, a melylyel a szabadkőmives napilapok kápráztatják el a jámbor olvasót a történelmi materializmusról, értéktöbbletről, így magyarázván meg a „szellemi válságokat.“ — Az ifju tudós — a „mi tudósok“ fajtajából, — a ki annyi léha cinizmussal hangoztatta, hogy a közérdek csak álcázott önérdék, még két előadásban át fog megismertetni bennünket a „Világ“ sociológiájával. — Az „Uj-Magyarország“ cz. cikkünk különben a legheylesebb világitásba helyezi a „Világ“-ék irányát.

Drágul az utazás. A kereskedelemügyi miniszter már ez év május 1-jétől föl akarja emelni a személyszállítási tarifát. A szomszédos forgalomban emelés egyáltalán nem, vagy csak nagyon kis mértékben fog történni, míg a közepes távolságoknál 10—15 %, a legtávolabbi viszonylatokban pedig 30—50 % emelés van tervebe véve. Az emelés nagyobb mérvű lesz a gyorsvonatoknál, mint a személyvonatoknál és tulnyomó részben az I. és II. osztályra fog szorítkozni. A tarifaemelés a III. osztályt csak kis mértékben érinti.

A szédelgés jelei. Nagy feltűnést keltett az a beszéd, amelyet Pranger, az Osztrák-Magyar Bank vezértitkára tartott Bécsben az osztrák és a magyar hitelnyújtások elfajulása ellen. Pranger azt ajánlotta a pénzintézetek vezetőinek, hogy a jövőben nagyobb tartózkodást tanúsítsanak a hitelnyújtások tekintetében. Ő olyan jeleket vél észrevenni, a melyek esetleges kellemetlen incidensek folytán nagyobb zavarokat idézhetnek elő és

ezért a jövőre való gondoskodás nagyobb óvatosságot tesz ajánlatossá. Különösen a váltó forgalom megnövekedésére hívja fel a pénzügyi figyelmét, mert a piac esetleges tartós megrosszabbodása következtében nagyon nehéz lenne a bajt ellensúlyozni. Pranger intelmei szenzációs hatást idéztek elő Bécsben, mert sokan azt hiszik, hogy az Osztrák-Magyar Bank üzleti körében az utóbbi időben olyan incidenseket vehetett észre, a melyek a viszonyok alakulására káros hatást fognak gyakorolni.

Felhajtási tilalom. A földmivélsügyi miniszter 121214/1911. -számu rendeletében megtiltotta, hogy négy hetesnél kisebb szopós borjuk az anyjuk nélkül felhajtassanak és eladassanak. E rendelet megszegése kihágást képez, miért is jönnek látjuk kiszagdánkat arra ezen az uton is figyelmeztetni.

Az ügyvédi kamarából. A helybeli ügyvédi kamara választmánya Dr. Székely Dezsőt Szinérváralja, Dr. Bartha Józsefet és Dr. Fischer Sámuel Szatmár-Németi székhellyel az ügyvédek névjegyzékébe; Barbul Györgyöt, Dr. Stern Móriczot, Rákóczy Sándort, Stanu Miklóst, Pinkóczy Lászlót, Reuers Ferenczet, Török Józsefet joggyakornokokként az ügyvédjelöltek névjegyzékébe bejegyezte; míg Dr. Koszta György nagybányai, Dr. Havas Jenő, Dr. Daru János fehérgyarmati, Dr. Tassánok Gábor halmi ügyvédek az ügyvédek névjegyzékéből törölte.

Az adóhivatal építése. A pénzügyminiszter hozzájárult az adóhivatal jelenlegi épületének és telkének átadásához, a melynek ellenében a város fölépített a postahivatal mellett az új adóhivatalt. Az építkezést még e tavaszon megkezdik.

Ügyvédszövetség. Az országos ügyvédszövetség szatmári osztálya az elmúlt héten megalakult. A tisztikarba, — a mely a következőkép alakult meg: elnök Kelemen Samu, a nagy adófizető, alelnök Timár Zsigmond dr., titkár Rác Endre dr., pénztáros Friedmann Árpád dr. lett, választmányi tagok: Adler Adolf dr., Biró Elemér dr., Domján János dr., Fekete Antal dr., Hunvald Izidor dr., Lengyel Alajos dr., Hermann Lipót dr., Farkas Jenő dr., Verőczy Ernő dr., Weisz Sándor dr., ügyvédek lettek, — szemszurásból még egy-két keresztény ügyvéd is belekerült.

Az E. M. Irodalmi Kör Nagy-Majtényban. Az E. M. Irodalmi Kör képviselőiben és a szép, virágzó község egyenes meghívására márczius 3-án sajtó-előadást fog tartani Bodnár Gáspár, a kör alelnöke, szabadelőadásának tárgya: „A sajtó és a nép.“ A nagymajtényiak érdeklődéssel várják az előadást. Ez alkalomból Czifer Ferencz nagymajtényi plebános 50 koronával az Irodalmi kör alapító-tagjainak sorába iratkozott.

Az Olvasó és Gazdakörök is kezdenek egyházmegyénkben összeköttetésbe lépni Irodalmi körünkkel. Így legközelebb szocialis irányu előadást fog tartani Irodalmi körünk a *kökönyösdi* Gazdakörben — a szövetekezeti élet köréből és a sajtóról. Az Irodalmi kör szíves készséggel veszi a meghívást az egyházmegye bár mely részéből. *Legényegyesületektől*, Olvasó-Gazdaköröktől és más vallási társulatoktól. *Csak idejében* sziveskedjenek az intézők ezirányu szándékukat bejelenteni — az Irodalmi kör vezetőségénél.

A postaépület kibővítése. A nemrég fölépített postaépület helyiségei máris szűkeknek bizonyultak a forgalom lebonyolítására. Szükségessé vált a kibővítés. A tervek egy új emeletes szárny-épületre már készen is vannak. Az új építkezés 80 000 koronába kerül.

A város pöre. Az a nagy pör, melyet Szatmár folytat dr. Makkay Agosttal, a városi erdő bérlőjével, a város kárára dőlt el. A város jogügyi bizottsága most pörújítással él, a mely kérvényt már be is terjesztette a szatmári kir. törvénytörvénykezési bizottsággal a kérelemmel, hogy vállalja el a vád képviselőt.

Elhalasztották a sorozást. A honvédelmi miniszter az idei sorozásokat bizonytalan időre elhalasztotta. A vegyes felülvizsgáló bizottság azonban márcziusban és áprilisban a már kitűzött napokon összeül.

„A czél szentesíti az eszközöket.“

A hitvitázó irodalom kora óta állandóan azzal a váddal illették a Jézus-Társaságot, hogy „A czél szentesíti az eszközöket“ elvet tanítják és gyakorolják. Ez a vád a köztudatba is annyira átment, hogy a jezsuiták hiába próbálkoznak ellene védekezni. Irországbán a legujabb „Orangemen“ mozgalmak alkalmából protestáns részről röpiratban elevenítették fel újból a vádat. Erre dr. Delany, a jezsuiták irországi tartományfőnöke nyilvánosan kijelentette, hogy negyven font sterling (körülbelül 1000 korona) összeget hajlandó Dublin bármely jótékony intézetének adni, ha egy pártatlan bíróság előtt akárki is bebizonyítja, hogy a jezsuiták bármikor is tanították „A czél szentesíti az eszközöket“ elvet. Dr. Delany kijelentette azt is, hogy nem kívánja, miszerint az itélőbíróság katolikus emberekből álljon.

Uj ref. hitközség alakulása. Már régebbi idő óta mozgalmat indítottak a helybeli reformátusok, hogy a kültelken, a mely mind jobban beépül, új ref. hitközséget alakítsanak és ennek számára a város segítségével templomot építsenek, valamint új lelkészséget szervezzenek a város patronátusa alatt. A külteki gör. katolikusok nagyszama szintén szükségessé tenné egy gör. kath. plebánia föllállítását. Ennek szervezése is most volna alkalomszerű.

Városi építkezés. A Ferencz József laktanyához szükséges fegyver felszerelési raktár építési munkálatait a városi tanács Weszelovszky Testvérek építési vállalata cégnek adta vállalatba.

Uj tiszti rangfokozat A hadvezetőség a századosi és az őrnagy rangfokozat közé új törzstiszti rangfokozatot akar illeszteni. A tervezett újítással a századosok e rangban töltött nyolcz esztendő után érnek el az őrnagyhelyettesi vagy alőrnagy rangot s javadalmazásuk az őrnagy állás mostani kezdőfizetése volna. Az új állásba való kinevezés nem kötetnék elméleti vizsgálat letételéhez, hanem a századosok nyolcz esztendő után automatikusan lépnek elő.

A róm. kath. egyháztanács és iskolaszék megalakulása. Miután a január hó 14-én megejtett egyháztanács és iskolaszéki választásokat a megyei püspök megerősítette, *Benkő József* apát-kanonok, r. k. lelkész e hó 26-án d. u. 5 órára *alakuló gyűlésre* hívta össze a megválasztott egyháztanács és iskolaszéki tagokat, akik teljes számban vettek részt úgy az alakuló, mint az ezt követő rendes gyűlésen. Az elnöklő apátkanonok megnyitó beszéde után a választásokat ejtette meg az egyháztanács és iskolaszék. Az egyhangu lelkesedéssel történt választások eredménye a következő: Az egyháztanács világi elnöke: dr. Lehotzky János; egyházi jegyzője: Székely Gyula; világi jegyzője: dr. Haraszthy Béla; gondnok: Jankovics János. Az iskolaszék világi elnöke: dr. Lehotzky János, jegyzője: Juhász József a tantestület képviselője. A választások befejezte után az egyháztanács több közérdekű ügyet intézett el; az iskolaszék pedig az iskolalátogatások tárgyában intézkedett.

Csak Mauthner-féle magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olesőbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csakis a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges.

Még a „Pesti Hirlap“ is! Régi igazság, hogy szívében minden magyar ember antiszemita. A zsidóságnak olyan faji tulajdonságai vannak, tevékenysége nyomán olyan következmények születnek, amelyek önkéntelenül is ellenszenvet váltanak ki minden nemzsidóból. Persze ezt az ellenszenvet nálunk nem sokan merik nyíltan kifejezni. Nem is ajánlatos. A zsidóság hatalma nagy, boszúálló keze messze él, kegyeire sokan rászorulnak, pártfogását még többen keresik. Azért aztán csak néhány elszánt ember mer szíve érzésének kifejezést adni s a zsidók nemzetpusztító munkájára reámutatni. A nagy többségben csak zárt ajtók mögött mer elfojtott sóhajok alakjában előtörni az antiszemita érzés. No meg önfelédett pillanatokban, bor-

közi állapotban, elszólás formájában, amikor az ember felejt főnököt, sajtót, bankot, népszerűséget s csakis szive sugallatát követi. Ilyen önfeledt, farsangi őszinteséget kell látnunk abban a hirben, amely a prononszirozottan zsidó „Pesti Hirlap“-ban jelent meg az elmúlt héten: — (A meghurczolt tanító igaz.) Minden vidéken élt ember tudja, hogy egész sor falu van, ahol a koresmáros lassanként kis hatalmassággá fejlődik és képes befolyásával tönkretenni azt, ki a gyilkos-palinka mérőjének circulusait zavarja. El a Dunántul, Vizvár községben, egy becsületes magyar tanító: Lengyel Géza. 35 éve működik, mint tanító. Szervezett hitel- és fogyasztási szövetkezetet, gazdakört s míg a falu népet elterelte a koresmázástól, egy parányi területen jómódba juttatta a magyarságot. Persze a vidék koresmárosainak nem tetszett ez és somogyi, meg a fővárosi lapokba beírták, hogy a tanító azért szervezte a gazdakört, hogy ott asszonynéppel dorbézolhasson. A megye persze vizsgálatot indított, amelynek végén nem csak tisztázták a derék, jóra való tanítót, de a járási főszolgabíró jelentésében kiemelte, hogy Lengyel Géza „a megyei tanítói kar büszkesége.“ Most tehát sikerült egy faluban a pálinkamérő mesterkedését megsemmisíteni, de hány falu van még, ahol a leendő bárók és udvari tanácsosok apái pálinkával szedik le a magyar börtöt és kizusztítanak mindenkit, aki ellenük föl mer lépni.“ Aligha tévedünk, ha azt hisszük, hogy a Petőfi által megénekelt bus juhász sem sujtott akkorát ama fejre, mint amekkorát ütöttek az önfeledten szincerizáló tudósítón bizonyos bárók és udvari tanácsok bölesőjüknek illetően aposztrofálásáért.

A vízvezeték próbakutjai. Az elmúlt héten a Lapp H.-féle czég próbafurása elérte a 110 méter mélységet és e mélységben bő vízfordó erre bukkantak. Most megkezdik a víz szivattyuzását és ennek alapján fogják majd pontosan megállapítani a kut vízbőségét és ugyanakkor vegyvizsgálat alá veszik a vizet vastartalmanak megállapítása végett. Ha a vizér oly bő mennyiséget szolgáltat, mint a mennyire a szakértők becsülik, akkor a tervezett 10 kut helyett elég lesz a városi vízvezeték számára négy kut, a mi lényegesen csökkenti a kiadásokat.

VIDÉK

Az ungvári kat. egyháztanács. Az ungvári r. kath. hitközség egyháztanácsa világi elnökévé Lőrinczy Jenő, jegyzőjévé Gaar István, templomgondnokává Dobrovsky József és Kálvária-gondnokká Eperjessy Mátyás választotta meg. Az iskolaszék világi elnökévé Wilesek János, tagjaivá Blanár Ödön, Deák Gyula, dr. Fibiger Sándor, Flach Jakab, Gaar István, Kende István, dr. Kerekes István, Lacsny Lajos, dr. Laudon István, Medreczky István, dr. Novák Endre, Pap János, Takács László, és Zachár Jakab választottak.

Szigorlat-tétel. Magyar Bálint kálmándi s. lelkész f. hó 13-án a budapesti tudományegyetemen a morális és pastorálisból approbált szigorlatot tett.

Jankel és Ábrahám közigazdasági tevékenysége. Stern Jankel és Ábrahám szolvai lakosokat, akik nemrég különböző visszaélések miatt nyolcz havi börtönt ültek, a beregszászi kir. törvényszék vizsgálóbírája ötven rendbeli uzsora, okirathamisítás, hamis tanulás és hamis tanulásra való felbujtás miatt előzetes letartóztatásba helyezte.

Állatbiztosító szövetkezet Erdődön. Károlyi-Erdődön e hó 18-án, az ottani gazdaközönség élénk részvétele mellett megalakult a károlyierdődi állatbiztosító szövetkezet, mint az országos középponti állatbiztosító szövetkezet fiókja.

Házasságok. Árvay György adótiszt eljegyezte Kerekes Ilonkát, Kerekes János vm. utbiztos leányát Beregszászon. — Smidle Mariska okl. kisedővönövel jegyet váltott Jakner Endre beregszászi rk. tanító. — Széchenyi Lajos vármegyei tisztviselő egy-

bekelt Fézer Ilonkával Nagykárolyban. — Faragó Vendel kereskedő egybekelt Kugler Erzsikével Nagykárolyban.

Halálozások. Segesváry József, kántorjánosi ref. lelkész 75 éves korában elhunyt. — Matyeczko Miklós nagyturjánosi gk. lelkész a haldokló szentségének felvétele után életének 62-ik évében elhunyt. — Özv. Fischer Ferdinándné szül. Vargha Erzsébet életének 83-ik évében elhunyt Felsőbányán.

Ugocsa megyegyűlése. Ugocsa vármegye törvényhatósági bizottsága febr. 22-én rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlésén Beeski Emil főispán elnökölt. A 87pontból álló tárgysorozat gyors egymásutánban perdült le. A közgyűlés Dimand Lajos helyébe Dr. Zahoray Pál plébánost választotta be a közigazgatási bizottságba, míg a meghalt Perényi János báró helyét a bíráló választmányban Sváby Sándorral töltötték be.

Városfejlesztő törvény. Ez lesz a czime annak a törvénynek, amely a városok államsegélye és a városi tisztviselők illetményeinek a rendezésén kívül, a r. t. városokat nyugdíjintézmény, valamint a közegészségügy körébe tartozó intézmények (csatornázás, vízvezeték) létesítésére kötelezi. A törvényjavaslat, nemsokára teljesen elkészül és sok üdvös rendelkezéseivel nagyban elősegíti a városok korszerű fejlődését.

Az állandó választmány ülése. Szatmármegye törvényhatóságának állandó választmánya f. év márczius hó 4-én d. e. fél 12 órakor ülést tart.

A mezőteremi jegyzőség. A mezőteremi községi jegyzői állásra a választás márczius 23. napján d. e. 10 órakor lesz.

Selyemgubók beváltási árai. Az országos selyemtenyésztési felügyelőség most állapította meg a selyemgubók 1912. évi beváltási árait. Ezek szerint az I. oszt. gubókat kilogramonként 2 K 30 f., II. oszt. 1 K 60 f. s a III. oszt. pedig 20 filléért váltják be.

Árvizek. Már mult számunkban említettük, hogy a szatmármegyei árvízveszedelem szünőfélben van. A táj azonban mindenfelé, ahol az ár pusztított, szomorú és sivár. A veszedelem megszűntével a földmivelésügyi miniszter Ilosvay Aladár alispánt kormánybiztosi megbízatásától köszönetének kifejezése mellett felmentette és egyben felhívta őt, hogy a kár nagyságáról tegyen részletes jelentést. Ami a kár mennyiségéről eddig az újságokban megjelent, ez önkényes kombinációkon alapszik. A károk megállapításának eljárása most van folyamatban és e miatt a miniszter által kért felterjesztést se tudja még az alispán elküldeni. — Itt említjük meg, hogy a belügyminiszter a panyolai árvízkarosultak segélyezésére 1000 koronát adományozott.

Árpád szobra Munkácson. A munkácsi Árpád-szobor bizottsága f. é. márczius hó 2-án az Árpád-szobor alapja javára a Csillag nagytermében műtárgyak kisorsolásával egybekötött kabaretestélyt rendez. — Az Árpád szobrot Vastagh György szobrász készíti, a kivel a szerződést a szoborbizottság a napokban fogja megkötni. E szerint a 6—7 méter magas, impozáns szobormű talapzattal együtt 40000 koronába kerül. E kicsinynek látszó összeg megszabásánál a művészt csupán az a nemes becsvágy vezette, hogy az ő nevéhez fűződjen a magyar földön felállítandó első Árpád szobor megalkotásának hazafias ténye. A kőalapzatra tervezett szobor 1 1/2 év leforgása alatt készül el. A kis szobormintát, melyet a művész a szoboralap javára ajánlott fel, a szoborbizottság Munkács városnak ajándékozta.

Eljegyzés. Dr. Josits Miklós ügyvéd eljegyezte Czilli Vilikét, Czilli György főállatorvos leányát Nagykárolyban.

Hazafi Veray és Bodnár Gáspár. Jóízű kis történetet elevenít föl egyik ungvári laptársunk abból az alkalomból, hogy az Irodalmi Kör kiküldetésében Bodnár Gáspár a mult vasárnap szerepelt Ungváron. — Az esetet így monja el az ungvári lap: Van-e széles e hazában olyan ember, aki nem ismerte a híres Hazafi Veray Jánost — legalább nevééről? Amíg élt a vándorpoéta, sűrűn meglátogatta a városokat és vendéglő-

ben, összejöveteleken verselményeivel mulattatta a közönséget.

Egy alkalommal Ungváron ütötte fel táborhelyét. A plebánia előtt halad, amikor szembetalálkozott a plebániából kijövő Bodnár Gáspárral, jelenleg szatmári theológiai és tanítóképző-intézeti tanárral, akkor szerednyei s.-lelkésszel. A vándorlantos minden bevezetés nélkül rákiáltott:

— Kicsoda maga?

Bodnár szinte elvesztette lélekjelenlétét, gépiesen mondta:

— Bodnár Gáspár.

Hazafi Veray János erre így rögtönözött:

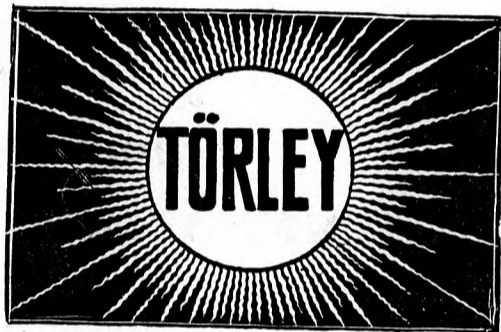
Igen, az a Bodnár Gáspár,

Aki most az utczán máskál.

Szólt a lantos és tovább lantolt.

Szegény Munkács! Ezt pedig ezért sóhajtjuk: Munkácson 1911-ben születtek 704-en; ebből rkath. 137; gkath. 186; ref. 70, ág. ev. 0; zsidó 310. — A halálozások leszámításával a város népessége szaporodott 252-vel, a melyből csak 175 zsidó. — Oh szegény Munkács!

*Wallon Henrik Fia utódai
Duha Tivadar és Géza fűszer,
csemege, bor és lisztáru üzlete
Szatmár-Németi, Kazinczy-
utca 2. Alapított 1858. évben.*

**Új fényképeszeti műterem
megnyitás!**

Tisztelettel tudatom Szatmár város és vidéke uri közönségével, hogy a „Pannonia“ szálloda udvarán erre a czélra épített helyiségben a földszinten

új fényképeszeti műtermet

rendeztem be, mely a mai kor minden követelményének úgy művészi mint kényelem szempontjából megfelel. **A műterem megnyitása 1912. márczius elején lesz.** A m. t. közönség további nagybecsű pártfogását kéri, tisztelettel

Scherling Antal

fényképész és festő.

GYÓNÓCZÉDULÁK

(emléklapok) alkalmoszerű képpel illusztrálva, ötféle színben nyomtatva, 100 drb 1.10 K.

Kapható a

Pázmány-sajtóban Szatmár-Németi.

PÁZMÁNY-SAJTÓ

villanyerőre berendezett könyvnyomda

— SZATMÁR, ISKOLA-KÖZ 3. SZÁM. —

Czímkarttyák, gyászlapok, ügyvédi nyomtatványok, árjegyzékek, szállítási bércek, meghívók, névjegyek, levelező-lapok, étlapok, feltűnő falragaszok, eljegyzési- és esketési meghívók, számlák, levélpapírok, művészi kivitelben részvények, okmányok, emléklapok, bármilyen színezéssel, művek nyomtatása, tánczrendek, üzleti körlevelek, havi és heti lapok, folyóiratok, csomagolópapírok czégnomással, táblázatok szalagaranyozások és mindennemű könyvnyomdai munkák készítése.

Egyházi nagy nyomtatványraktár!

Könyvkötői munkák felvétele!

Pázmány-Sajtó Könyvkiadóhivatalában

kaphatók az alant jelzett művek:

Dr. Ratkovszki S.: 20 exhortatiói

a munkácsi állami főgimnázium ifjúságához kaphatók 2 koronáért a Pázmány-sajtóban. — Érdemes e munkát elolvasni már csak a kritika érzék fejlesztése szempontjából is. A nyilvános bírálat nem jut vele szegeletre. Némelyek atomokra zúzzák, mások a felhőkbe emelik.

Szent József imakönyv. Összeállította

Dr. Haiczl Kálmán garamszentbenedeki plebános, lelkész. Ezen imakönyv magában foglal imákat és elmélkedéseket az év minden napjára, előkészítést a gyónási és áldozási ájtatosságra. Ára csinos vászonkötésben kor. 40 fillér. Bérmentes küldéssel 1 kor. 50 fillér.

Philothea vagy **utmutatás az istenes életre.** Irta Szalézi sz. Ferenc genfi püspök. Főleg Szezei Imre fordítása nyomán átdolgozta Haugg Leó szentszéki tanácsos, plebános. Második kiadás. Ára vászonkötésben 2 K 40 f. Bőrkötésben aranymet-széssel 4 korona.

Elemi szertartástan.

Irta: Ekkel Lajos rónaszéki plebános. Elemi népiskolai használatra. Kis 8°-as alak. Ára füzve 60 fillér.

A Colosseum vértanui.

Képek a római amphiteatrum történetéből. Irta O' Reilly apostoli hithirdető, fordította Matyaczko Teodor kanonok. Kiválóan érdekes olvasmány 29 iv, 8°. Füzött példány ára 2.40 K., kötve 3.20 korona. A pénz előleges beküldése után bérmentve.

Esketési beszédek.

Idegen szerzők nyomán átdolgozta dr. Irinyi Tamás theol. tanár. A szatmári ft. egyházmegyei hatóság jóváhagyásával. 8°-ad rét alak, 29 iv. Ára füzve 4 kor. Kötve 5 kor.

Utmutatás a lelkibéke megszerzésére.

Irta: Lehen atya, fordította Sarmaságh Géza. E művet mely eredeti francia alakjában 4, német szövegében 2 kiadást ért meg, második és javított magyar kiadásban bocsátottuk az istenes életre törekvő buzgó lelkek szolgálatára, miután a első magyar kiadás teljesen beváltá azon reményeket, melyeket hozzá a megrendelők fűztek, mit bizonyítanak az elismerő nyilatkozatok s a mű gyors elterjedése. 31 iv. Ára füzve 3 kor., kötve 3 kor. 60 fillér.

Magyar Bálint:

Franczia Költők MŰFORDÍTÁSOK.

Ára 1 korona.

A jövedelem az Egyházm. Sajtóalapé.

Megrendelhető a Pázmány-sajtóban Szatmáron.

Fályazati hirdetések egyszeri közlésének díja 5 K

Segélyegyesületi közgyűlés.

A szatmári róm. kath. egyházmegyei néptanítók segélyegyesülete folyó évi rendes közgyűlését február hó 21-én, délután 4 órakor tartotta a rk. plébánia nagytermében Benkő József apátkanonok elnöklete alatt, aki ez alkalommal is az egyesület védnökét: megyés püspök ur Ó méltóságát képviselte.

A közgyűlésen jelen voltak: Hehelein Károly prelátus kanonok, a segélyegyesületnek igazgatója, Szabó István prelátus kanonok, alapító tagok és a segélyegyesületnek helybeli rendes tagjai; a vidéki tagok közül megjelentek: Csernus József Nagykárolyból és Jakner Endre Beregszászból.

I. Elnöklő apátkanonok tudomására hozza a tagoknak, hogy az egyesület védnöke megyés püspök ur Ó méltósága 1912. január 24-én kelt 262. számú átiratával öt bizta meg ez alkalommal is az évi közgyűlés összehívásával és vezetésével; üdvözlö a megjelent tagokat, a közgyűlést megnyitja.

II. Elnök a tárgysorozat felolvasatása után megállapítja a határozatképes számot, mire a tárgyalás a sorrend szerint megkezdett.

III. A jegyzőkönyv hitelesítésére fölkértek: Bodnár Alajos és Hoffmann József helybeli rendes tagok.

IV. Olvastatták a felülvizsgáló-bizottság és igazgató-választmány jelentése az 1911. évi pénztári állapotról, valamint az egyesületi vagyon 1911. évi állásáról

A bevétel volt 8886 K 79 f; a kiadás 5884 K 89 f; egyenleg mint pénztári maradvány 3001 K 90 f.

A segélyegyesület alapvagyonának jövedelme volt 3143 K 71 f; költsége 3084 K 89 f; a jövedelmi maradék tehát 58 K 82 f.

A tartalékalap állása volt 1910. december 31-én 1394 K 27 f; jövedelme az 1911. évi kamatból 54 K 20 f; összesen 1448 K 47 f. Kiadása volt 154 K 20 f; ezen alap állása tehát 1294 K 27 f.

Az alapvagyon az előző évben volt 49098 K 81 f; tagsági díjakból befolyt 210 K; Szabó István prelátus kanonok alapítványából 200 K; a részvények névértékének emelkedése 970 K. Az alapvagyon állása tehát 50478 K 81 f.

A segélydíjasoknak kifizetett összeg 2917 K 88 f; a nevelési pótlékok összege 100 K; az összes segélyezés 3017 K 88 f.

A közgyűlés a felülvizsgáló-bizottság és igazgató-választmány jelentéséből, valamint az előterjesztett számadás és csatolt mellékleteiből tudomást szerzett arról, hogy az 1911. év folyamán eszközölt bevételek és kiadások igazolva lettek és a számadási kivonaton kitüntetett egyenlegek, valamint az alapvagyon és tartalékalap kimutatása egyezik azon összegekkel, melyeket az 1912. év január hó 10-én megtartott felülvizsgálat megállapított; s mivel a kölesönökre vonatkozó okiratok és értékpapírok, valamint az egyesület tulajdonát képező értékpapírok rendben és teljes épségükben találtak, a közgyűlés pénztáros, felülvizsgáló-bizottság és igazgató-választmányának az 1911. évről a szokásos felmentvényt megadta és Juhász József pénztárosnak az egyesületi pénztár és vagyon gondos kezeléseért elismerését nyilvánította.

V. A felülvizsgáló-bizottság és igazgató-választmány jelentése alapján a közgyűlés a számadás II. rovatában kitüntetett 58 K 82

f jövedelmi maradékból 34 K 88 fillért, mint fel nem vett segélydíjat letétbe helyez s a fennmaradó 23 K 94 fillért, mint az 1911. év jövedelmi maradékát átvizsi az 1912. év bevétel javára.

VI. Tudomásul veszi a közgyűlés, hogy a számadás IV. rovatában a 4. tétel alatt a takarékpénztári részvények értéke 570 koronával, a népbanki részvények értéke 400 koronával magasabb összegben vétetett fel a múlt évinél, mivel az egyesület birtokában volt 3 db. takarékpénztári régi részvény 900 K névértékű új részvénnyel lett kicserélve, az 5 db. népbank régi részvénynek névértéke pedig szintén az újabb kibocsátású részvények névértékére lett felemelve.

Ezek alapján megállapítja a közgyűlés, hogy az alapvagyon az 1911. év folyamán a 210 K tagdíj és 200 K alapítvánnyal 410 koronával, a részvények névértékének emelkedése folytán 970 koronával s így összesen 1380 koronával emelkedett.

VII. Az igazgató-választmány tudomásvétel céljából betérjeszti az 1912. évre megállapított költségelirányzatot.

A remélhető bevétel: 3455 K 94 f. Ezzel szemben a költségeket a teljes segélydíjak és neveltetési pótlékok kiadásával az igazgató választmány a következőképp állapította meg:

1. Segélydíjakra	2875 K
2. Neveltetési pótlékokra	100 K
3. A pénztáros fiztetéldija	200 K
4. Irodai és postaköltség	5 K
5. Tagdíj tőkésítés	240 K
6. Egyenleg, mint remélhető jövedelmi maradék	35 K 94 f
Összesen	3455 K 94 f

VIII. Az alapszabály 36. §-a alapján évről-évre választandó felülvizsgáló-bizottságot a közgyűlés a következőképp alakította meg:

A bizottság elnöke Szabó István prelátus kanonok, alapító tag; tagjai: Hoffmann József és Plank Antal rendes tagok.

IX. Hehelein Károly prelátus kanonok, segélyegyesületi igazgató a jelen voltak nevében köszönetet mond a közgyűlést vezető apát-kanonok ur Ó nagyságának a segélyegyesület iránt érzett meleg érdeklődéséért.

Végül az elnök fejezte ki köszönetét a megjelent alapító tagok és vidékről jött rendes tagoknak s a közgyűlést befejezettnek nyilvánította.

Nemzetközi keresztény nevelésügyi kongresszus.

Ferenz Ferdinánd trónörökös védősége alatt szeptember 9—11. napjain tarják meg Bécsben az első nemzetközi keresztény nevelésügyi kongresszust, amelyen Ausztria, Németország, Magyarország, Svájc, Franciaország, Spanyolország, Olaszország, Anglia, Belgium, Hollandia és a katolikus misszió-területek tanügyi férfiai vesznek részt. A kongresszuson magyar részről is számos résztvesznek és a magyar szakosztályban Ember Károly lovag, az országos katolikus tanügyi tanács világi elnöke tart előadást.

Miniszteri kiküldetés A vallás- és közoktatásügyi miniszter Ratkovszki Pál kir. főigazgatót a szilágysomlyói róm. kath. gimnázium tanulmányi ügyeink megvizsgálására kiküldötte.

Kinevezések. A kultuszminiszter Jenser Mihály nagykárolyi, Schöber Emil, Fechtel János dr., Krompaszky Béla szatmári kath. főgimn. tanárokat a VII. fizetési osztály 3-ik fokozatába léptette elő. — A szatmári faipariskola tantestületében pedig: Kótai Pált a VII. fizetési osztályba, Balogh Miklóst a IV. fizetési osztályba főművezetővé, Nagy Istvánt pedig a XI. fizetési osztályba segédművezetővé nevezte ki a miniszter.

Lemondás. A beregmezei kir. tanfelügyelőséghez tollnokká kinevezett Danielevics Zoltán dr. ezen állásáról lemondott.

Tanulmányuton. A v. és k. miniszter Bihari Ferenc munkácsi áll. főgimn. tanárnak az áll. internátus igazgatójának márczius hóra, tanulmányi segély engedélyezése mellett, szabadságot adott, hogy ez idő alatt a németországi internátusok szervezetét és igazgatását tanulmányozza.

(mm. dr.) Az elmúlt színházi hét mozgalmasnak, változatosnak mondható. Két darab premierjében volt részünk, láttunk operettet, énekes életképet, népszínművet.

Tristán Bernardnak bemutatott vígjátékán „A kis kávéház“-on egészen rajta van a francia író humorának minden ize és gyöngéd zamata. Szinte mechanikus helyzetekből pattog ki a humor, ami pontos, biztos rendezést követelt. Ezt nem tudta a rendező az előadásnak megadni. A párisi kávéház távolról sem olyan, mint amilyennek a színpadon láttuk. A nőszereplők ahelyett, hogy szerepüket komolyan megjátszották volna, állandóan Alberten (Szöke) nevettek. A főszerepben diszkrét, meleg művészi alakítást lehetett volna produkálni, amit nem kaptunk meg teljesen, bár Szöke egy néhány tuzásától eltekintve jó szereptudással, nagy igyekezettel játszott. A legmegfelelőbb alakított a kávé, aki komolyan és értelemmel szerepelt.

Dalnoki Lajos „A pesti gyerek“ című énekes életképe nem sok élvezetet nyújtott annak a kis közönségnek, amely megnézte. A darabot a szegedi Dugonics-társaság pályadíjra érdemesítette, ő tudja miért, mi azt ne kutassuk. Minden irodalmi vonatkozás nélkül való munka, unalmas s igazán nem érdemes arra, hogy a szereplők törekvéses alakításukkal, énekszámakkal, hallgató nótával, egészséges komikummal megmentsék. Balla Mariska, Balázs, Szöke, Szalóki, Fehér kiváló alakításukkal valamenynyen úgy látszik ezt a célt szolgálták. Pedig igazán kár a fáradságért.

Vasárnap adták Tóth Ede „A falu rossza“ című népszínművét. Minő jóleső látvány a nép és törülmetszett alakjai a színpadon szokásaikkal, gondolkozásmódjukkal, erényeikkel és félszégeikkel, egészséges humorral. A népszínmű alakok első megjelenésüktől fogva hatottak és fognak is hatni mindig, ha élethű vonásokban állítják elénk. Ezt a hatást elérte teljes mértékben „A falu rossza“ pompás vasárnapi előadása is.

A heti műsor:

Szerdán „A postásfiú és a huga“ Kornai B. fölléptével.

Csütörtökön „A milliárdos kisasszony“ Kornai Berta fölléptével.

Pénteken és szombaton „Judit“.

Beszédek a kath. egyetemről. A XI. katolikus nagygyűlés Mihályfi Akos dr. egyetemi tanár javaslatára elhatározta, hogy a katolikus egyetem tárgyában már hozott nagygyűlési határozatokat megújítja s a püspöki kart oly bizottság kiküldésére kéri, mely a katolikus egyetemre tett alapítványokat összegyűjti s az egyetem megvalósításának kérdésével foglalkozik. Az Országos Katolikus Szövetség e határozat alapján összegyűjtötte Mihályfinak erre vonatkozó előadásait és cikkeket s azokat a katolikus Közlöny külön számaként kiadta.

Az Élet vasárnapi száma a szokott előkelő tartalommal és illusztrációkkal jelent meg. Főbb cikkei: Három szó. Társadalmunk válsága. Medve és a sárkány, Tóth Zsiga. — Egy darab őstermesztet műkiadásban. A pénz. (Költemény.) Gyököcsy E. — Roppant nagy szerelem. (Regény.) Kanizsay F. — Egy kedves meleg otthon. P. Ábrahám E. — A hazug Tápai. Sz. Szigethy V. — Panu. (Regény.) Aho—Kara. — A gunyvacSORA. Radványi Kálmán. — Előfizetése fél évre 10 K (Damjanich u. 50.)

A „**Vasárnapi Ujság**“ február 25-i száma érdekes képeket közöl a szatmármegyei nagy árvízről és a színházak újdonságairól, Szemere György regénye, Kazár Emil novellája. Jansen Börge regénye, Alexander Bernát színházi cikke, Velics páter cikke a fémmetszésről stb. magas színvonalu olvasnivalót kínálnak. — A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre öt kor. (Budapest, IV., Egyetem utca 4.

1. Miért gyógyulunk Máriavölgyön?

2. Mert Máriavölgyön a parádi, bikszádi, gleichenbergi, karlsbadi, seltersi, emsi, bártfai gyógyvizeknek valóságos hasonmása van.

3. Máriavölgyi vizek a legkellemesebb, legüdítőbb italt szolgáltatják.

4. Máriavölgyi ásványvizet 7/10 literig 6 fillérért tölt bérmentve érkező tiszta üvegekbe a Fürdőigazgatóság.

80

Üzlet áthelyezés.

Győry Károly

üveg és porcellán üzletét Deák-tér 9. sz. alá, saját házába helyezte át.

Telefon - szám 232.

Fogászati műterem!

Értesitem az igen tisztelt közönséget, hogy fogászati műtermemet Budapestről Szatmárra, *Hám János-utca 12. szám* alá helyeztem át. (Lévay Palota.)

Készítem a fogászat minden ágába tartozó munkákat u. m. egyes fogakat teljes fogsorokat, arany platina koronát amerikai híd-munkákat jótállás mellett a legjutányosabb árban. Régi fogsorokat javítok és átalakítok. Tisztelettel

Dávid Ödön,
műfogász.

Legszebb kivitelben tisztít minden ruhaneműt, gallért, kézelőt

JOÓ SÁNDOR

gőz és villanyerőre berendezett

mű-ruhafestő

vegyészeti tisztító - intézete.

Szatmár, Várdomb-utca 16.

Flóközletek Szatmáron:

Attila-utca 4., (Majercsik-féle ház.)

Kazinczy-utca 21., (dr. Wallon-féle ház.)

Walek és Rajz

angol és francia különleges-ségű czipészek, hol saját készítményű kész czipők is kaphatók bármilyen kivitelben.

Szatmár, Széchenyi-u. 7.

(Bölönyi-féle ház.)

Menyasszonyi

kelengye

200 K-tól

2000 K-ig

**SPITZ
BÉLA**

női s uri divatáruházában

SZATMÁR-NÉMETHI

Hám János-u. 1.

színház mellett.

Vidékre

mintákat küldök.

Dr. Ádám István ügyvédi irodáját Bercsényi-utca 12. sz. a. megnyitotta.

Értesítés. Mély tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy hosszú évek gyakorlatára és tapasztalatára támaszkodva kiváló izléssel végez üzletem mindennemű szobafestő és mázó munkát. Miért is a nagyérdemű közönség további becses pártfogását kérve vagyok kiváló tisztelettel: **Daróczy József**, szobafestő, Bercsényi-utca 37. szám

Hirdetmény.

A szatmári Székeskáptalan a tulajdonát képező *Rákóczi-utca 16. számú házastelket eladóvá teszi.*

A venni szándékozók az ár megjelölését tartalmazó írásbeli ajánlatukat folyó év márczius 15. déli 12 óráig nyujtsák be a „Szatmáregyházmegyei alapítványi pénztári hivatalban.“

MEGNYILT!!

a nagy tavaszi vásár

a Szatmári Bazárban

Játék, porcellán- és emaillé-edények, emléktárgyak, háztartási cikkek és diszműárak nagy raktára. Viszonteladónak nagy kedvezmény. Becses pártfogást kér, kiváló tisztelettel

Blatniczky István

KAZINCZY-UTCZA 10.

Makóczy Géza papi és polgári szabó

Szatmár, Eötvös-utca 4/a. sz.

Ajánlja a főt. lelkész urak szives figyelmébe modern szabó-műhelyét, hol is mindennemű reverendák és papi öltönyök a legnagyobb pontossággal, jutányos árak mellett készülnek.

Tisztelettel

Makóczy Géza, papi- és polgári-szabó.

Bertha Károly műkertész

Szatmár, Deáktér 2. sz.

Minden idényben mindennemű :: élővirág diszmunkák ::

alkalmi-, menyasszonyi-, koszorúslány- és mellsokrok. — Alkalmi-, ravatal- és sírkoszorúk, sírsokrok a legizlésebb kivitelben, jutányos árban pontosan és gyorsan készíttetnek.

Vidéki megrendelések különös gonddal elintéztetnek. Park- s kert-rendezések vállaltatnak.

Sürgőnyezim: Bertha kertész Szatmár. — Telefon-szám 27.

81

**Iskolakönyvek,
Imakönyvek,
Folyóiratok,
Díszművek,
Üzleti könyvek,
Könyvtárak,
Albumok**

kötését és aranyozását, ugyszintén rajzok kasirozását, passepartoutok, papír-reklámláblák aranyozását, pontos és tartós kivitelben, szolid árak mellett készít

Gárdos Ferencz

könyvkötészet

Szatmár-Németi, Deáktér 7.

Halmi-ház.

A f. évi szatmári kiállításon jó munkáért BRONZÉREMEL kitüntetve.

Blatniczky Fános

elsőrangú kályhás-üzlete.

Lakás:

Raktár:

Zrinyi-utca 13. Petőfi-utca 3.

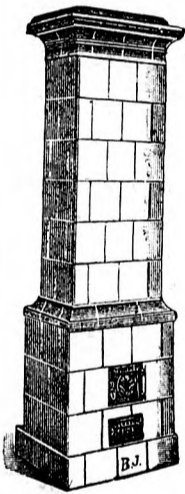
(Komáromy-ház)

(Népbank-épület)

A legrégebb kályhás-üzlet Szatmáron.

Fennáll 14 év óta.

Szolid árak.

Pontos kiszolgálás.

Készít a legkényesebb izlésnek is megfelelő mindenemű porcellán és cserépkályhákat, takaréktűzhelyeket kandallókat, fürdőkádakat és falburkolatot. :: Ugyanezekből állandóan nagy raktárt tart.

Csakis elsőrangú kályhás munkásokat alkalmaz és minden munkát a saját vezetése alatt végez ugy helyben, mint a vidéken.

Régi kályhák új szerkezetre való átalakítását jutányos áráért vállalja.

ROZSNYAY és JÁSZAY

műszerészek

varrógép és kerékpár

RAKTÁRA,

mechanikai gépjavitó

MŰHELYE

SZATMÁR - NÉMETI,

Hám János-utca 12.

(Bejárat Rákóczi-utca felől.)

Varrógép, írógép, gramofon és fegyver javítást szakszerűen, gyorsan és pontosan eszközünk. — Raktáron tartjuk a legjobb minőségű varrógépeket ugy házi, mint ipari célra. Minden rendszerű varrógépekhez tük kaphatók.

Aki igazán finom, kényelmes, elegáns és tartós honi gyártmányu

lábbelit akar vásárolni,

az forduljon bizalommal

Vuja János-hoz
Szatmár, Deák-tér

(Keresztes András-féle ház),

aki dusan felszerelt cipő-raktárában osakia valódi finom bőrből a már is világhírű hazai gyárakban készült cipőket és eszímákat nagyon is versenyképes árakban hozza forgalomba és üzletéből minden olcsóbbrendű készítményt, a szokásos bőr- és talpatáncatókat teljesen kiküszöbölte, s akiknek árulcsinosság dolgában is párját ritkítják. Kívánatra mérték után bármilyen kivitelű cipők és eszímák is készülnek.

Magyarország legrégebb egyházi szerek és zászlók gyára.

OBERBAUER ALAJOS UTÓDA

Alapítottott
1863-ban.

GYÁR ÉS RAKTÁR:
BUDAPEST, V., VÁCZI-UTCZA 41. SZÁM.

ÖTSZÖR
kitüntetve.

Czégtulajdonos: Kronberg József a Ferencz József-rend lovagja, Klotild főhercegné szony 5 cs. és kir. fensége és Magyarország hercegprimás Ur Ö-Eminentiájának udvari szállítója.

Egyházi és egyleti zászlók,
éroz- és faárak.

Arjegyzékek és költségtervezetek
díj- és bérmentesen küldetnek.

A budapesti, váci, központi és egyházmegyei, valamint a nyitrai, pécsi, székelyfővári, győri és gyulafehérvári oltárogyekek, továbbá a kassai egyházmegyei műszaki iroda és a cs. és kir. hadserog szerződött szállítója.

Telefon 167-34.

Ajánlja: miseruha és egyházi szerelvényekből dusan föl-szereit nagy raktárát, mely bővelkedik gót-, román- és reneszánsz-stilű rubákban, valamint pontifikáló szerekben, stb. stb.

Egyesületi arany-
érem 1911.

PARKET
kartellen kívül!

Egyesületi arany-
érem 1911.

Az Avas-Szatmári Gőzfűrészes és Falepároló

Részvénytársaság

Parket-Osztálya Szatmár-Németi.

Ajánlja legjobb minőségű egyesületi aranyéremmel kitüntetett

I. oszt. tölgy- és bükkparketáit.

Gyárt amerikai, angol és aszfalt szalagparketát, valamint

kozckaberakatu táblaparketát különféle színösszetételekben.

Gőzölt és gőzöletlen
bükkaanyag.

Képviseletek
átadatnak.

Tölgyfaparketa
áru.

Hirdetések jutányos árban
közöltetnek.

ALAPITTATOTT 1810.

Ausztria és Magyarország legrégebb egyházi felszerelések és zászló-gyára

Josef Neskudla

OLMÜTZ, (Morvaország.)

Jótállással szállít kitünő minőségben bámulatos olcsó árak mellett:

Egyházi ruhákat, lobogókat, templomi szereket, kizárólag tűzben aranyozott kelyheket, cibóriumokat, monstrantiákat, gyertyatartókat, csillárokat, lámpákat, keresztutakat.

Régi egyházi ruhákat alaposan renovál!

Szegény templomoknak jelentős engedmény. Választékot vásárlási kényszer nélkül küld.

Arjegyzék és költségelőirányzat ingyen.

60